

EFNI

EUROPEJSKIE FORUM
NOWYCH IDEI

KONFEDERACJA
LEWIATAN

#CoBędzieJutro

9. EDYCJA | 25-27 września 2019, Sopot
jaka **demokracja**?
jaki **rynek**?
jaka **Europa**?

RAPORT

ORGANIZATOR

WSPÓŁORGANIZATORZY

PARTNERZY HONOROWI

PARTNER STRATEGICZNY

Europejskie Forum Nowych Idei zostało zainicjowane w czasie bardzo pomyślnym dla Polski. Tegoroczna 9. edycja przypadła na czas trudniejszy, choć gospodarka jeszcze się kręci. Stoimy jednak przed wyzwaniami klimatycznymi, transformacji cyfrowej czy zmiany paradygmatu rozwoju. O niepokój przyprawiają nas wojny handlowe i brexit, który wciąż nie może się wydarzyć.

Mnogość wyzwań zmobilizowała jednak prawie 1200 uczestników do inspirującej dyskusji, która nie ograniczała się do perspektywy biznesu. Ambicją EFNI jest zachęcanie przedsiębiorców do poszerzania horyzontów i to się w tym roku z pewnością udało. Co więcej, za pośrednictwem mediów nowe idee z Sopotu dotarły do ponad 5 mln odbiorców, którzy mogli śledzić łącznie 12 godzin relacji radiowych na żywo i ponad 550 publikacji prasowych.

Dotychczasowym i przyszłym edycjom EFNI przyświeca zasada, że przedsiębiorcy pozostają ludźmi – konsumentami, użytkownikami technologii, klientami administracji, mieszkańcami swoich miejscowości i obywatelami. Forum organizowane w Sopocie przez Konfederację Lewiatan i partnerów pokazuje wielość tych perspektyw – i taka będzie również edycja 2020.

Maciej Witucki

Prezydent Konfederacji Lewiatan

IX Europejskie Forum Nowych Idei było pod wieloma względami wyjątkowe. Znalazło się dokładnie w połowie wyborczego maratonu, który rozpoczął się jesienią 2018, a zakończy wiosną 2020 roku. Przez łącznie 70 godzin paneli i wydarzeń, które relacjonowało 130 akredytowanych dziennikarzy, dyskutowaliśmy nie tylko w gronie przedsiębiorców i decydentów, ale zaprosiliśmy także młodych ludzi, którym zależy na sprostaniu wyzwaniom klimatycznym.

Niezwykłą satysfakcję sprawiło mi to, że tegoroczna edycja charakteryzowała się blisko 40% udziałem kobiet wśród panelistów, co zostało zauważone w rankingu portalu 300gospodarka, który umiejscowił EFNI na pierwszym miejscu wśród kongresów gospodarczych pod względem równowagi płci. Bezprecedensowym wydarzeniem na EFNI była zorganizowana przez uczniów trójmiejskich szkół debata oksfordzka nt. ochrony środowiska oraz ujęcie w Deklaracji Sopotkiej zapisów nt. przeciwdziałania zmianom klimatu, które zaproponowali młodzi aktywiści.

Dr Henryka Bochniarz

**Przewodnicząca Rady Głównej
Konfederacji Lewiatan
Wiceprezydent BUSINESSEUROPE**

Kolejna, X edycja EFNI: 30.09 - 2.10.2020 r.

EFNI

EUROPEJSKIE FORUM
NOWYCH IDEI

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
CEREMONIA OTWARCIA EFNI 2019	6
ETYCZNYWYMIAR ROZWOJU SZTUCZNEJ INTELIGENCJI	10
CYBERBEZPIECZEŃSTWO KLUCZOWYCH GAŁĘZI GOSPODARKI W DOBIE TRANSFORMACJI CYFROWEJ	11
BREXIT – OSTATNI MIESIĄC?	12
EUROPA PO WYBORACH: WIELE PRĘDKOŚCI I RÓŻNE KIERUNKI?	14
NOWA ZIELONA FALA – CZY KLIMAT NAS ZJEDNOCZY?	16
E-SPORT PRZYSZŁOŚCIĄ ŚWIATOWEJ ROZRYWKI	17
PRZYJAZNE MIEJSCE PRACY – TALENTY I MARKA PRACODAWCY.	20
PRZEMYSŁ 4.0 CZY JUŻ 5.0	21
CZY WIĘCEJ TECHNOLOGII OZNACZA WIĘCEJ DEMOKRACJI?	22
#COBĘDZIEJUTRO W MOBILNOŚCI, CZYLI: MOBILNOŚĆ W MIEŚCIE PRZYSZŁOŚCI	24
KONIEC KORPORACJI. ALE CO DALEJ?	25
PRZEDSIĘBIORCA WYSŁUCHANY	26
POLSKA W UKŁADANCE WIELKICH MOCARSTW. RYWALIZACJA CHIN I STANÓW ZJEDNOCZONYCH Z KRAJOWEJ I WSPÓLNOTOWEJ PERSPEKTYWY	28
EMERGING MARKET CHAMPIONS	29
BIZNES W CZASACH VUCA – ZMIENNOŚĆ, NIEPEWNOŚĆ, ZŁOŻONOŚĆ, NIEJEDNOZNACZNOŚĆ	30
JESTEŚMY CORAZ STARSZY – WYZWANIA ZWIĄZANE ZE STARZEJĄCYMI SIĘ SPOŁECZEŃSTWAMI	31
SMART INDUSTRY W POLSCE – PREZENTACJA RAPORTU	32
KAPITAŁ DLA ROZWOJU – JAK POBUDZAĆ INWESTYCJE?	33
DEBATA OKSFORDZKA – CZY TEMAT EKOLOGII JEST PRZEREKLAMOWANY?	34
WIECZÓR NETWORKINGOWY	35
KOMU OPŁACA SIĘ DEZINFORMACJA? CZY TO KONIEC ERY DZIENNIKARSTWA?	36
PLASTIK – GOSPODARKA – EKOLOGIA. KONFLIKT CZY SYMBIOZA?	38
FINANSE 4.0 – USŁUGI FINANSOWE W ERZE FINTECHÓW	40
RE-GENERACJA. NADCHODZI NOWE: POKOLENIE SMART	41
JAK WYŻYWIĆ ŚWIAT JUTRA? ROLNICTWO PRZYSZŁOŚCI	42

KOMPETENCJE PRZYSZŁOŚCI	43
JAK TECHNOLOGIA 5G ZMIENI HANDEL DETALICZNY?	46
SAMORZĄDNA POLSKA	47
POPULIZM I ANTYPOPULIZM A DEMOKRACJA W EUROPIE	48
EUROPA WOBEC AZJI, AMERYK I AFRYKI.	49
R&D SUMMIT. POLSKI EKOSYSTEM E-MOBILITY. CO ŁĄCZY ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII, BLOCKCHAIN I TELEMETRIĘ?	50
DLACZEGO PPK JEST KORZYSTNE RÓWNIEŻ DLA PRACODAWCY?	53
CO PO #METOO I #PAYMETOO? NA DRODZE DO RÓŻNORODNOŚCI.	54
PO CO SIĘ UCZYĆ? ROZWÓJ UMIEJĘTNOŚCI MIĘKKICH JAKO CEL EDUKACJI W XXI WIEKU?.	55
CZYREWOLUCJA BIG DATA POMOŻE OCALIĆ ŚWIAT?.	56
POPULIZM I ANTYPOPULIZM A DEMOKRACJA W EUROPIE. LEKCJE Z REGIONU EUROPY RODKOWO-WSCHODNIEJ DLA EUROPY	57
PUŁAPKA TECHNOLOGICZNA. KAPITAŁ, PRACA I WŁADZA W ERZE AUTOMATYZACJI.	58
MASTERING THE POWER OF CHALLENGING THE STATUS QUO	59
DEMOKRACJA W SPOŁECZEŃSTWIE CYFROWYM	60
CEREMONIA ZAMKNIĘCIA EFNI 2019	61
DEKLARACJA SOPOCKA 2019	63
SPOTKANIA ZAMKNIĘTE DLA PARTNERÓW EFNI	64
ZAWODYKONNE W SKOKACH PRZEZ PRZESZKODY/ PORANNE BIEGANIE.	66
PRZESTRZEŃ PARTNERÓW EFNI	67
ROZMOWYNOCNÝCH MARKÓW	68
ZATOKI DIALOGU	70
SPOTKANIA Z PANELISTAMI I AUTORAMI KSIĄŻEK	72
SPOTKANIA Z PANELISTAMI I AUTORAMI KSIĄŻEK	74
POKAZYFILMÓW	76
WYDARZENIE TOWARZYSZĄCE EFNI 2019	77

DZIEŃ 1, ŚRODA, 25 WRZEŚNIA

CEREMONIA OTWARCIA EFNI 2019

W Sopocie spotkali się przedsiębiorcy, ekonomiści, politycy, ludzie nauki i kultury, z Polski i ze świata, by rozmawiać o przyszłości Europy. Tematem przewodnim EFNI 2019 było „#CoBędzieJutro. Jaka demokracja, jaki rynek, jaka Europa?”.

Gości Forum powitali Henryka Bochniarz i Jerzy Buzek. – Chciałbym bardzo, aby za sześć lat, kiedy przypadnie kolejna polska prezydencja, nie trzeba było już rozmawiać o zamachu na rządy prawa, dyskutować o nowych programach socjalnych, za które płacą przedsiębiorcy – podkreślił Jerzy Buzek.

Markus Beyrer powiedział, że Europa znalazła się na rozdrożu. – Mimo to wierzę, że nowa Komisja Europejska, z silną kobietą na czele, poradzi sobie z wyzwaniem. **Musimy zabiegać o dobre relacje z USA, ale wykazywać też stanowczość w stosunku do naszego sojusznika.** Musimy zrobić wszystko, by uniknąć brexitu bez umowy, ponieważ zaskudzi europejskiej gospodarce. W relacjach z Chinami powinniśmy ściśle współpracować ze Stanami Zjednoczonymi, ale jednocześnie twardo bronić wolnego handlu i przestrzegania prawa – powiedział.

Maciej Witucki podkreślał, że przedsiębiorcy są uwrażliwieni na temat ochrony klimatu i chcą włączać swoje firmy w zieloną gospodarkę. Innym wyzwaniem, przed którym stoją, jest cyfryzacja, i to nie tylko w wymiarze gospodarczym. Dzisiaj żyjemy w świecie chaosu, brexitu, wojen handlowych – dodał.

Jean-François Fallacher mówił, że nowe technologie zmieniają sposób, w jaki prowadzimy działalność gospodarczą. Szczególnie dobrze widać to w branży telekomunikacyjnej, gdzie wkracza 5G. Rozwija się internet rzeczy, pojawiają się innowacyjne rozwiązania w gospodarce

usług. Moja firma stworzyła asystenta głosowego Max, który korzysta ze sztucznej inteligencji. To innowacyjny projekt, który wykorzystuje możliwości nowych technologii – zaznaczył.

Przyszłości Europy poświęciła swoje wystąpienie Shada Islam, która wystąpiła jako gość specjalny EFNI.

Żyjemy w świecie, w którym nic nie można przewidzieć. USA myślą tylko o sobie. Nie wiadomo, jakie będą skutki brexitu. Nie wiadomo, jak urosną Chiny. Na pewno dalej będą się dynamicznie rozwijać, dlatego musimy być gotowi na coraz większą konkurencję – powiedziała.

Jej zdaniem zagrożona jest demokracja, także w Europie. Widzimy ataki na wiele instytucji demokratycznych. Pod presją są media, sądy, prawa kobiet, prawa mniejszości. Europa nie może pozwolić, żeby wróciły duchy przeszłości. Europa potrzebuje imigrantów. Bez różnorodności sobie nie poradzi, będzie tracił talenty. Dobrze o tym wie biznes.

Amerika odwraca się od Europy. Tymczasem nasz kontynent to wspólnota wartości, których trzeba bronić. **Nie można traktować Europy jako produkt na sprzedaż, obiekt transakcji handlowych.** Wszyscy widzimy zagrożenia. Nie liczymy na polityków, liderów, Parlament Europejski. **Weźmy sprawy w swoje ręce. Biznes powinien odgrywać ważniejszą rolę, mocniej wpływać na rzeczywistość** – apelował gość specjalny EFNI.

**Wystąpienia
gospodarzy**

Henryka Bochniarz
wiceprezydent BusinessEurope,
przewodnicząca Rady Głównej Konfederacji
Lewiatan

Jerzy Buzek
przewodniczący Rady Programowej EFNI

Jacek Karnowski
prezydent Sopotu

Maciej Witucki
prezydent Konfederacji Lewiatan

Markus Beyrer
dyrektor generalny BusinessEurope

Jean-François Fallacher
prezes zarządu Orange Polska

Mieczysław Struk
marszałek województwa pomorskiego

**Wystąpienie
gościa specjalnego**

Shada Islam
dyrektor Departamentu Europy i Geopolityki,
Friends of Europe

Prowadząca

Grażyna Torbicka
dziennikarka, prezenterka, konferansjerka

Partner

Korporacje i duże firmy weszły na drogę cyfrowej transformacji z Orange

orange™

Prezesi oraz szefowie IT dużych firm i korporacji w Polsce jako dostawcę rozwiązań teleinformatycznych **najczęściej wybierają Orange.**

96% z nich uważa Orange za zaufanego partnera w dostarczaniu rozwiązań cyfrowych

(wg badań z sierpnia 2019 r.)

www.orange.pl

Orange. Partner cyfrowej transformacji

Badanie zrealizowane w sierpniu 2019 roku przez ICAN Institute, wydawcę Harvard Business Review Polska na próbie 304 respondentów z segmentu firm zatrudniających powyżej 250 pracowników. W celu uzyskania reprezentatywności danych wyniki zostały przeważone według struktury branż PKD. Badanie zostało przeprowadzone metodą CATI/CAWI.

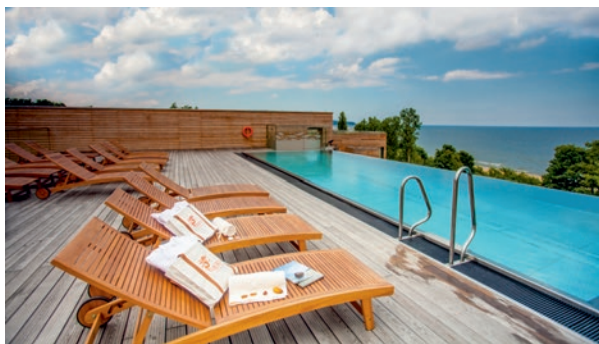

Konferencja w Sopocie z widokiem na morze

Zaskocz swoich gości!

Zapraszamy do Sopotu, gdzie można połączyć biznes z wypoczynkiem na najwyższym poziomie.

- 3 500 miejsc w renomowanych sopockich hotelach
- Bogata oferta SPA
- Rowery, konie, jachty, tenis, leśne szlaki – aktywna strona sopockich spotkań
- Jazz w klubie, teatr, koncert w ERGO ARENIE – pomysł na ciekawy wieczór dla gości
- Opera Leśna, ERGO ARENA, zabytkowy Hipodrom, namiot na sopockiej plaży – konferencja w nietypowym miejscu to nasza specjalność

PANEL DYSKUSYJNY / DZIEŃ 2, CZWARTEK, 26 WRZEŚNIA

ETYCZNY WYMIAR ROZWOJU SZTUCZNEJ INTELIGENCJI

Dyskusję otworzyło nagranie wystąpienia Jamie'ego Bartletta, który podkreślał, że **trudno mówić o budowaniu etycznej sztucznej inteligencji, skoro w realnym świecie brak zgody co do wspólnych etycznych zasad.**

Czy sztuczna inteligencja może mieć duszę? – zastanawiał się Jarosław Kuźniar. W odpowiedzi Aleksandra Przegalińska przywołała popularną dziś koncepcję osobliwości, w myśl której wkrótce do mariażu inteligentnej technologii z biologią człowieka.

Dyskutanci szukali też odpowiedzi na pytanie: skąd bierze się potrzeba tworzenia etycznej SI? Wanda Buk upatruje przyczyny w tym, że nie nadążamy za rozwojem technologii. W rezultacie kultura dostosowuje się do technologii, a nie na odwrót. Pytanie o skutki działania inteligentnych technologii powinno się więc pojawiać na początku jej tworzenia, już na etapie projektowania, a nie na końcu – zgodzili się rozmówcy. Tym bardziej że rozwój technologii nie zwolni. Najlepszym dowodem – argumentował Witold Drożdż – są budżety firm technologicznych, często większe niż budżety bogatych i rozwiniętych państw.

Potrzebny jest konsensus co do zasad etycznych wpisanych w SI. I ten konsensus powinien być globalny, ponadpaństwowy, inaczej pozabijamy się nawzajem – zaznaczył Michał Boni, wywołując kwestię standardów prawnych. Jakich potrzebujemy regulacji: twardych przepisów wprowadzanych przez państwo czy miękkich kodeksów postępowania, uwzględniających prawo do debaty? Wanda Buk orędowniła za pierwszą, Michał Boni był natomiast rzecznikiem drugiej strategii. Wszyscy jednak przyznali, że wspólny kod etyczny SI powinien opierać się na prawach człowieka.

Paneliści

Jamie Bartlett

dziennikarz, pisarz, były dyrektor Centre for the Analysis of Social Media at Demos

Michał Boni

konsultant, wykładowca SWPS

Wanda Buk

podsekretarz stanu w Ministerstwie Cyfryzacji

Witold Drożdż

członek zarządu ds. strategii i spraw korporacyjnych w Orange

Aleksandra Przegalińska

adiunkt w Katedrze Zarządzania Międzynarodowego Akademii Leona Koźmińskiego

Moderator

Jarosław Kuźniar

prezenter telewizyjny i radiowy, Onet.pl

Partner

Partner merytoryczny

PANEL DYSKUSYJNY / DZIEŃ 2, CZWARTEK, 26 WRZEŚNIA

CYBERBEZPIECZEŃSTWO KLUCZOWYCH GAŁĘZI GOSPODARKI W DOBIE TRANSFORMACJI CYFROWEJ

Według dostępnych danych aż 95% polskich firm miało kiedykolwiek do czynienia z cyberatakami o różnym natężeniu. Ten współczynnik ciągle rośnie. **Priorytetem dla firm musi się zatem stać edukacja pracowników w kwestii bezpieczeństwa w internecie, aby uodpornić ich na manipulacje w sieci** – podkreśliła na początku debaty Jolanta Malak.

Sektor bankowości i finansów najlepiej radzi sobie z bezpieczeństwem w sieci. Nie możemy zatem mówić o wszystkich sektorach przemysłu jednym tchem – stwierdził Robert Siudak w rozmowie. Eksperti zgodzili się jednak, że współpraca międzysektorowa powinna się stać priorytetem w szukaniu skutecznych rozwiązań. Najlepszą praktyką jest wypracowanie wspólnych standardów w kwestii cyberbezpieczeństwa. Taki model od lat istnieje w USA. Chcemy go również aplikować w Polsce – podkreślił Robert Kośla. Nie możemy zapomnieć, że **szuczna inteligencja, o której tak wiele teraz mówimy, może stać się narzędziem zagrażającym naszemu bezpieczeństwu w sieci**, jeśli tylko trafi w niepowołane ręce – dodał na zakończenie rozmowy Marco Ghisi.

Paneliści

Marco Ghisi

VP Key Account eBusiness Development,
Cyber Security Division, Leonardo S.p.A.

Robert Kośla

dyrektor Departamentu
Cyberbezpieczeństwa w Ministerstwie
Cyfryzacji

Jolanta Malak

regionalna dyrektor sprzedaży na Polskę,
Białoruś i Ukrainę, Fortinet

Robert Siudak

dyrektor ds. współpracy i realizacji
projektów, Instytut Kościuszki

Moderator

Zbigniew Gajewski

partner THINKTANK

Partnerzy

Partner merytoryczny

PANEL DYSKUSYJNY / DZIEŃ 2, CZWARTEK, 26 WRZEŚNIA BREXIT – OSTATNI MIESIĄC?

– Uważam, że do brexitu powinno dojść – rozpoczęła panel Karolina Borońska-Hryniewiecka. – Przemawia za tym przede wszystkim argument ocalenia wiarygodności kraju, bo brytyjska klasa polityczna powinna przyjąć odpowiedzialność za demokratyczną decyzję obywateli, a ponadto Europejczycy zasługują, by zobaczyć w praktyce, co to znaczy opuścić Unię Europejską.

– Staramy się uniknąć dezintegracji wspólnego rynku, kłopotów dla 500 milionów mieszkańców Europy – oponowała prof. Danuta Hübner, według której w brexicie nie ma logiki ani politycznej, ani ekonomicznej.

Jonathan Knott zwrócił zaś uwagę, że **decyzja o zapytaniu Brytyjczyków była prawem demokratycznym, a uszanowanie jej skutków to podstawowy obowiązek**. Jeżeli parlament zdecyduje się na przegłosowanie tego dokumentu, to jest w stanie to zrobić. Tzw. backstop, irlandzki bezpiecznik, określi zaś gwarancje Zjednoczonego Królestwa dla Irlandii – mówił ambasador.

Perspektywy dla biznesu europejskiego w kontekście brexitu omawiali John Walker oraz Heiko Willems. – Sądzę, że **prognozy dotyczące opuszczenia brytyjskiego rynku przez 20% firm są przesadzone** – stwierdził John Walker. Zgodził się z nim Heiko Willems, według którego brexit nie spowoduje exodusu firm z Wielkiej Brytanii, tylko wywoła chaos i opóźnienia, dotycząc najbardziej małe i średnie przedsiębiorstwa.

Paneliści

Karolina Borońska-Hryniewiecka
politolożka, Centrum Studiów Europejskich i Polityki Porównawczej, Sciences Po

Danuta Hübner
profesor, posłanka do Parlamentu Europejskiego, była europejska komisarz ds. polityki regionalnej

Jonathan Knott
ambasador Wielkiej Brytanii w Polsce

Heiko Willems
dyrektor BDI/BDA (Federacja Przemysłu Niemieckiego/Federalne Stowarzyszenie Niemieckich Pracodawców) w Brukseli

John Walker
Grupa Pracodawców, Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny, Wielka Brytania

Emer O'Connell
ambasador Irlandii w Polsce

Moderatorka

Karolina Zbytniewska
redaktor naczelna EURACTIV.pl

Partner merytoryczny

EURACTIV.pl

EURACTIV.pl - europejskie media

Najnowsze wiadomości z Europy i świata. Codziennie

Newsy z europejskich stolic

Analizy eksperckie

Raporty specjalne

Debaty i konferencje

Podcasty i wideo

EURACTIV.pl

EURACTIV.pl jest serwisem internetowym opisującym najnowsze wydarzenia z Europy i ze świata. Naszą redakcję tworzą doświadczeni dziennikarze - analitycy polityki europejskiej i międzynarodowej. Poza codziennym dostarczaniem informacji tworzymy też analizy i raporty eksperckie, opracowujemy infografiki, organizujemy konferencje i seminaria dla interesariuszy. Realizujemy projekty komunikacyjne dla naszych partnerów w Polsce i w innych krajach europejskich.

KEYNOTE ADDRESS
RADOŚLAW MARKOWSKI

HOST
DOROTA WARAKOMSKA

MODERATOR
JERZY BUZEK

SPEAKERS
MIKULÁŠ DZURINDA
PETRO POROSZENKO
KONRAD SZYMAŃSKI
ALOJZ PETERLE

SESJA PLENARNA / DZIEŃ 2, CZWARTEK, 26 WRZEŚNIA

EUROPA PO WYBORACH: WIELE PRĘDKOŚCI I RÓŻNE KIERUNKI?

W wystąpieniu wprowadzającym Radosław Markowski przedstawił analizę wyników wyborów do Parlamentu Europejskiego.

Profesor wskazał, że frekwencja w ostatnich wyborach europejskich wzrosła o 8% głównie dlatego, że głosowali ludzie młodzi, dobrze wykształceni i optymistycznie spoglądający w przyszłość UE. Z tego powodu **jednym z najważniejszych wyzwań, które stają teraz przed decydentami, jest widoczna mobilizacja młodych Europejczyków. Ich aktywności nie można zignorować** – podkreślił.

W opinii Mikuláša Dzurindy sukcesem Komisji Europejskiej jest wysoki poziom zainteresowania wyborami wśród obywateli. Ale trzeba pamiętać, że z jednej strony dwie trzecie obywateli popiera UE, z drugiej zaś na przykład ponad 50% Polaków wierzy, że UE może przestać istnieć w ciągu 30 lat. – Potrzebujemy reform. Musimy mieć jasną wizję, co chcemy osiągnąć, konkurując z USA, Chinami czy Rosją. Jednocześnie powinniśmy wzmacniać instytucje unijne, ale też nie zapominać o państwach i ich roli w UE – stwierdził.

Petro Poroszenko zwrócił uwagę, jak wiele zrobiła Ukraina, aby zbliżyć się do Unii Europejskiej. Za integracją europejską opowiada się już ponad 70% obywateli, a jeszcze niedawno było o tym przekonanych tylko 33%.

Polska dobrze się czuje w Unii Europejskiej – przekonywał Konrad Szymański. Jego zdaniem Unia wspiera polski wzrost gospodarczy i bezpieczeństwo. We wszystkich krajach toczy się teraz dyskusja o przyszłości Unii Europejskiej. **Zmiana polityczna, którą obserwujemy, nie polega tylko na tym, że rosną w siłę ci, którzy negują projekt europejski. Mamy także do czynienia ze wzrostem znaczenia partii prounijnych – liberałów, zielonych.**

Zdaniem Alojza Peterlega Unia Europejska się rozszerzyła, ale nie oznacza to, że jest już zjednoczona. – Jestem zadowolony z wyników ostatnich wyborów europejskich. Cieszę się, że tak się zaaktywizowali ludzie młodzi. Ale martwi mnie osłabienie partii centrum. Trzeba też pamiętać, że populizm narodził się nie w nowych krajach, które przystąpiły do UE, lecz na Zachodzie – przekonywał.

Paneliści

Mikuláš Dzurinda

były premier Słowacji (1998–2006)

Petro Poroszenko

piąty prezydent Ukrainy (2014–2019)

Konrad Szymański

sekretarz stanu ds. europejskich
w Ministerstwie Spraw Zagranicznych

Alojz Peterle

były premier Słowenii (1990–1992)

Moderator

Jerzy Buzek

były premier Polski

Prowadząca

Dorota Warakomska

dziennikarka, publicystka

Wystąpienie

wprowadzające

Radosław Markowski

dyrektor Centrum Studiów nad Demokracją,
SWPS

PANEL DYSKUSYJNY / DZIEŃ 2, CZWARTEK, 26 WRZEŚNIA

NOWA ZIELONA FALA – CZY KLIMAT NAS ZJEDNOCZY?

Samorządy powinny inicjować dyskusję oraz brać czynny udział w debatach i wydarzeniach. Dlatego tak istotna jest edukacja. – Za przykład postużyć może organizowanie spotkań z ekspertami w tej dziedzinie.

Niezwykle istotne jest edukowanie społeczeństwa. Tu też może się wykazać samorząd. Ważne, żeby ludzie chcieli zmienić swoje przyzwyczajenia na proekologiczne – mówiła w czasie debaty Agnieszka Kapała-Sokalska.

Według panelistów zmiana już nastąpiła, ale nowe nawyki musimy zacząć wypracowywać od siebie. – W IKEA przechodzimy obecnie największą transformację ostatnich lat, na wszystkich poziomach. Musimy jednak rozumieć, jak ważne są małe kroki, jak np. zużywanie mniejszej ilości wody czy korzystanie z naturalnych materiałów. Rolą liderów jest wskazywanie kierunków – podkreśliła Carolina Garcia Gomez.

Według Michała Kiwerskiego nie możemy zmienić systemu bez edukacji. Pytanie nie powinno brzmieć „czy”, ale „jak” to zrobić. Młodzi ludzie na całym świecie pokazują, że walczą o te zmiany. Musimy mieć nadzieję na lepszą przyszłość i o nią walczyć. Potrzebujemy twardych zmian – zaznaczył przedstawiciel Młodzieżowych Strajków Klimatycznych.

– **Jeśli ktoś nie wierzy w zmiany klimatyczne, to jest ignorantem i trzeba go wyedukować** – zakończył Kamil Wyszkowski. I to jest rola między innymi samorządu.

Paneliści

Carolina Garcia Gomez
prezes Ikea Retail Polska

Agnieszka Kapała-Sokalska
członek zarządu województwa pomorskiego

Michał Kiwerski
Młodzieżowy Strajk Klimatyczny

Kamil Wyszkowski
przedstawiciel oraz dyrektor generalny UN Global Compact w Polsce

Moderator

Paweł Wiejski
analityk ds. europejskich,
Polityka Insight

Partnerzy

Partner wspierający

Partner merytoryczny

PANEL DYSKUSYJNY / DZIEŃ 2, CZWARTEK, 26 WRZEŚNIA E-SPORT PRZYSZŁOŚCIĄ ŚWIATOWEJ ROZRYWKI

E-sport, definiowany jako konkurencja w ramach gier wideo, znajduje się w przełomowym momencie swojego rozwoju – z nowinki dla wybranych staje się częścią głównego nurtu. **Liczyby stale rosną: w 2019 roku branża warta jest miliardy dolarów, pułe nagród sięgają miliona dolarów, a turnieje gromadzą przed ekranami 45 milionów widzów.**

Jeszcze parę lat temu 80% zarobków w branży zapewniali sponsorzy, ale w miarę wchodzenia w mainstream prawa do transmisji stają się coraz ważniejsze pod kątem biznesowym. Podobnie jak w sporcie. Dzięki temu wartość rynku, idąca w setki miliardów dolarów, przekroczyła wartość rynku filmowego – stwierdził Krzysztof Stypułkowski.

Warto też wspomnieć o donacjach przekazywanych poszczególnym zawodnikom przez fanów, co napędza rozwój obu stron – dodał Jakub Szumielewicz.

Zdaniem Pawła Kowalczyka, popularność e-sportu w Polsce rośnie w szybkim tempie: IEM Katowice jest wizytówką polskiego e-sportu. **Sukcesy polskich zawodników przyczyniły się do zwiększenia popularności tej branży.** Nadal jednak brakuje funduszy, zwłaszcza w porównaniu z krajami Zachodu.

Odbiorca e-sportu jest wartościowy dla inwestujących marek, ponieważ ma poczucie, że dzięki jego zaangażowaniu niszowe hobby się rozwija – dodał Maciej Kuc.

Ważnym głosem w debacie była także wypowiedź Krzysztofa Kuika, który zapewnił, że organy UE nie zamierzają odgórnie ingerować w rozwój e-sportu. – Nie jesteśmy na etapie scentralizowania, jak np. piłka nożna, na którą wpływ ma bardzo wąska grupa ludzi – zapewnił przedstawiciel unijnej administracji.

Paneliści

Paweł Kowalczyk

Head of Esports, Ringier Axel Springer
Polska

Maciej Kuc

Head of PR, G2A.com

Krzysztof Kuik

szeft zespołu ds. kontroli pomocy państwowej w telekomunikacji, mediach i internecie, Dyrekcja Generalna ds. Konkurencji, Komisja Europejska

Krzysztof Stypułkowski

Member of the Management Board, Fantasy Expo

Jakub Szumielewicz

CEO, co-owner X-kom AGO esports team,
co-founder Esports Lab

Moderatorka

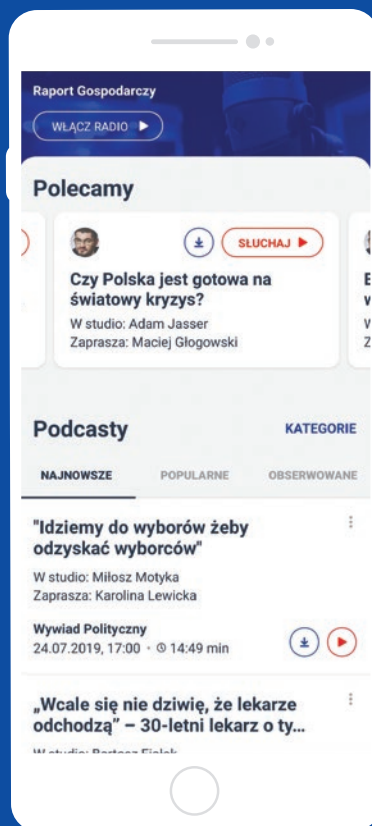
Aleksandra Musielak

ekspertka ds. nowych technologii,
Konfederacja Lewiatan

APLIKACJA TOK FM

WSZYSTKO, CO WAŻNE,
GDZIEKOLWIEK
JESTEŚ

Pobierz teraz

Dostępne w
App Store

POBIERZ W

Google Play

WARSAW
BUSINESS JOURNAL
GROUP

Where the world goes for **POLISH BUSINESS NEWS**

 Poland A.M.
Executive News Daily

WARSAW
BUSINESS JOURNAL

BOOK OF LISTS

Publisher: Morten Lindholm mlindholm@valkea.com +48 783 065 722

PANEL DYSKUSYJNY

/ DZIEŃ 2, CZWARTEK, 26 WRZEŚNIA

PRZYJAZNE MIEJSCE PRACY – TALENTY I MARKA PRACODAWCY

Dyskusję rozpoczął Morten King-Grubert, przedstawiając wyniki badań nad rynkiem pracowników. „**Dawniej po skończeniu szkoły pracy szukaliśmy przede wszystkim w regionie. Dzisiaj najpierw szukamy regionu, w którym chcemy żyć, a w nim miejsca pracy**” – wynika z przedstawionych danych.

Anna Wicha wyznaczyła natomiast trzy obszary wyzwań dla pracodawców.

– **Wyzwaniem są demografia i niedopasowanie kompetencyjne** – powiedziała, tłumacząc, że **ludzie pracują nie tam, gdzie powinni, robiąc nie to, co mogliby**. Po trzecie, to problem, że innowacyjne kształtowanie relacji między ludźmi pozostaje w firmie i nie przenosi się na społeczeństwo, które ci ludzie tworzą, wychodząc z pracy.

Jak podchodzić więc do ludzi? – pytał prowadzący panel Grzegorz Baczewski.

– Stworzyć jasną i sensowną drogę rozwoju osobie, którą się już zatrudni – podpowiadał pracodawcom idealne podejście Przemysław Gdański. – Nie rekrutować sztafelowo, wiążąc kierunek wykształcenia z profilem firmy.

Ewa Łabno-Falęcka podkreśliła natomiast, że **największym wyzwaniem dla pracodawcy jest uwierzyć w pracownika, bo to człowiek jest źródłem innowacji**.

Panel zakończył się ogłoszeniem deklaracji w sprawie zarządzania talentami i tworzenia przyjaznych miejsc pracy w warunkach zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego. Jej sygnatariusze rekomendowali m.in. „tworzenie środowiska przyjaznego do zakładania i rozwoju biznesu poprzez wykorzystanie odpowiednich instrumentów prawnych, znoszenie barier administracyjnych, wprowadzanie zachęt podatkowych i finansowych, które będą przyciągać talenty i przeciwdziałać emigracji”.

Paneliści

Przemysław Gdański

prezes zarządu Banku BNP Paribas

Ewa Łabno-Falęcka

Head of Corporate Communication and External Affairs,
Mercedes-Benz Polska

Morten King-Grubert

dyrektor ds. przyciągania talentów i rozwoju biznesu, Future Place Leadership

Anna Wicha

dyrektor generalna Adecco

Moderator

Grzegorz Baczewski

dyrektor generalny Konfederacji Lewiatan

Partner

Adecco

Partner wspierający

BNP PARIBAS

PANEL DYSKUSYJNY / DZIEŃ 2, CZWARTEK, 26 WRZEŚNIA PRZEMYSŁ 4.0 CZY JUŻ 5.0

W dobie wzrostu udziału automatyzacji i robotyzacji w wielu branżach IT staje się motorem napędowym gospodarki. Ale czy jesteśmy gotowi na tę rewolucję? Moderatorka panelu, Joanna Bruździak-Maleszewska, próbowała też znaleźć odpowiedź na pytanie, czy rewolucja 5.0 jest już faktem, czy jednak sztuczna inteligencja i automatyzacja, które nazywane są elementami tej rewolucji, będą tylko czynnikiem wspierającym postępującą cyfryzację w przemyśle w ramach gospodarki 4.0.

Zdaniem panelistów **od rozwiązań z obszaru SI czy robotyzacji w przemyśle nie da się uciec, choć ten rozwój nie będzie równomierny w każdej branży. Dlatego do rewolucji 5.0 nadal jeszcze daleko.** – Dziś nie możemy mówić o przemyśle 5.0, kiedy przemysł 4.0 jest w środku drogi i dotyka tylko części naszego społeczeństwa – zauważył Michał Gołas. Ważna jest też społeczna gotowość obywateli na korzystanie z takich rozwiązań. Jednak **najważniejszym wyzwaniem, jakie stoi przed faktycznym rozwojem technologii w obszarze przemysłu 5.0, jest zdaniem panelistów edukacja.**

– Jeśli nie będzie odpowiednich kadr, to nie pójdziemy dalej. W Polsce już dziś brakuje wykwalifikowanych pracowników – wskazywał Tomasz Lisiecki. Za najważniejszą kompetencję pracowników uznano agile, czyli szybkie podejmowanie decyzji, szczególnie wtedy, kiedy maszyny nie będą potrafiły poradzić sobie z problemem. Debatę podsumował Jacek Męcina, zauważając, że postęp globalny w obszarze innowacji w przemyśle jest nieunikniony. – Patrząc na Polskę, powinniśmy raczej podchodzić do tej kwestii bez kompleksów – stwierdził.

Paneliści

Michał Gołas
dyrektor handlowy, Sevenet S.A.

Magdalena Jackowska-Rejman
partner zarządzający, Techbrainers

Tomasz Lisiecki
prezes zarządu Centrum Nowych Kompetencji

Jacek Męcina
doradca zarządu Konfederacji Lewiatan

Moderatorka

Joanna Bruździak-Maleszewska
kierownik Wydziału Centrum Badawczo-Rozwojowego Marketingu Rynku Biznesowego, Wydziału Inkubacji i Nowych Rozwiązań, Orange Polska

Partnerzy

EFNI

EUROPEJSKIE FORUM
NOWYCH IDEI

MODERATOR
ŁUKASZ MĘŻYK

PANELIŚCI
WANDA BUK
KATARZYNA PEŁCZYŃSKA-NAŁĘCZ
MARTA POŚLAD
RADOSŁAW MARKOWSKI
ERIKA WIDEGREN

PANEL DYSKUSYJNY / DZIEŃ 2, CZWARTEK, 26 WRZEŚNIA

CZY WIĘCEJ TECHNOLOGII OZNACZA WIĘCEJ DEMOKRACJI?

Rewolucja cyfrowa staje się faktem. Nie sposób już oddzielić świata rzeczywistego od wirtualnego, bo oba się przenikają. Otworzyło to przed nami szeroki wachlarz możliwości, ale stworzyło również szereg wyzwań. Czy cyfrowe technologie mogą wzmocnić demokrację, a może osłabią ją na niespotykaną dotąd skalę?

Współczesne technologie przynoszą dziś w dojrzałych demokracjach więcej ryzyka i szkód niż korzyści. Najważniejszym, a zarazem niezwykle trudnym **wyzwaniem, które stoi przed UE, jest stworzenie regulacji technologicznych, które z jednej strony odpowiedzą na aktualne wyzwania, a z drugiej nie naruszają rządów prawa i wolności wypowiedzi** – mówiła Katarzyna Pełczyńska-Nałęcz.

Marta Poślad argumentowała natomiast, że regulacje, choć potrzebne, nie zawsze nastawione są na wsparcie rozwoju technologii. Za mało rozmawiamy o możliwościach cyfrowych. Niezależnie od tego, jakie podejście do technologii wybierzemy, możemy być pewni, że zostanie ona z nami przez najbliższe dekady. Dlatego musimy znaleźć sposób na to, by przygotowywać społeczeństwa, jak korzystać z aktualnych możliwości cyfrowych. **Technologia, jak nigdy dotąd, pozwala przecież poszerzyć partycypację, jest też niezwykle inkluzywna – integruje grupy i osoby, które do tej pory z powodu różnych ograniczeń lub niepełnosprawności nie mogły się aktywnie włączać w życie społeczne** – skomentowała panelistka.

Eksperti zgodzili się, że tempo zmian jest bezprecedensowe i wymaga natychmiastowych odpowiedzi i reakcji. Demokracja natomiast jest sama w sobie systemem, który służy spowalnianiu procesu podejmowania decyzji – dodał Radosław Markowski.

Paneliści

Wanda Buk
podsekretarz stanu w Ministerstwie
Cyfryzacji

**Katarzyna
Pełczyńska-Nałęcz**
dyrektor forumIdee Fundacji Batorego, była
ambasador w Rosji i podsekretarz stanu
w MSZ

Marta Poślad
Head of CEE Public Policy, Google

Radosław Markowski
dyrektor Centrum Studiów nad Demokracją,
SWPS

Erika Widegren
CEO Re-Imagine Europa

Moderator

Łukasz Mężyk
dziennikarz, menadżer 300polityka

Partner

Google

#COBĘDZIEJUTRO W MOBILNOŚCI, CZYLI: MOBILNOŚĆ W MIEŚCIE PRZYSZŁOŚCI

Zdaniem Jensa Ocksen **trend w mobilności wyznaczą mieszkańcy dużych miast**. 60% osób deklaruje, że chce w takich żyć, ale jednocześnie wyrażają chęć życia w małych społecznościach. Dlatego też dziś musimy się zastanowić, czy w ciągu najbliższych lat nie znikną duże centra handlowe. – Może będziemy robić zakupy głównie on-line i w małych sklepach w pobliżu domu – mówił przedstawiciel firmy Volkswagen.

Tu pojawia się pytanie: jak się będziemy przemieszczać w mieście w roku 2050? Według Rafała Rudzińskiego **samochód przyszłości ma być elektryczny, autonomiczny, połączony i współdzielony**. Mobilność zdeterminowana jest przez liczbę mieszkańców dużych miast. Najbardziej skłonny do zmian jest rynek chiński. Czy w takim razie realna jest wizja miliona aut na polskich drogach? Na to pytanie nikt z panelistów jednoznacznie nie odpowiedział, ale zwrócono uwagę, że ważniejsze jest, jak do tego dojdziemy.

Według prognoz do 2030 roku ok. 30% samochodów w Polsce będzie zelektryfikowanych. – Tak więc 70% to jest wciąż ogromny rynek – podkreśliła Katarzyna Byczkowska. Dlatego też śledzimy mocno trendy i to, co się dzieje w innych państwach. W Indiach silnik diesel nadal jest i pozostanie bardzo silny ze względu na koszty. Na to wszystko musimy zwracać uwagę.

Po debacie odbyła się sesja Q&A, której uczestnicy poruszali kwestie dotyczące przyszłości mobilności, poczynawszy od aspektów technicznych samochodów jutra, aż po kwestie infrastruktury niezbędnej dla przyszłego transportu, szczególnie w kontekście potrzeby współpracy wielu stron przy jej powstawaniu – mieszkańców, władarzy miast i firm technologicznych. Mówiono także o licznych wyzwaniach, w tym potrzebie wyprowadzenia aut z centrów miast.

Paneliści

Katarzyna Byczkowska
prezes zarządu BASF

Jens Ocksen
prezes zarządu Volkswagen Poznań

Tomasz Klekowski
ekspert ds. transformacji cyfrowej, członek
Rady ds. Kompetencji Sektora IT

Rafał Rudziński
prezes zarządu Robert Bosch w Polsce

Moderator

Paweł Wideł
prezes zarządu Związku Pracodawców
Motoryzacji i Artykułów Przemysłowych

Partner

PANEL DYSKUSYJNY / DZIEŃ 2, CZWARTEK, 26 WRZEŚNIA

KONIEC KORPORACJI. ALE CO DALEJ?

JAK FIRMY ZMIENIAJĄ SIĘ W ODPOWIEDZI NA REWOLUCJĘ TECHNOLOGICZNĄ I WYZWANIA SPOŁECZNO-ŚRODOWISKOWE

– Współczesne korporacje są systemami hierarchicznymi, opierającymi się na kontroli i zamkniętymi – wyjaśniła Dominika Bettman, otwierając dyskusję. – To już jest nieadekwatne do wyzwań współczesności. Np. **poszerzająca się społeczna odpowiedzialność biznesu to nic innego jak zanegowanie paradygmatu zysku** – dodała.

O anachroniczności klasycznych definicji korporacji mówiła także Magdalena Rogalska.

– Międzynarodowość to ostatni funkcjonujący element korporacji, jaki znano jeszcze do niedawna – powiedziała, zwracając uwagę na to, co odróżnia nowoczesne firmy od konsolidujących się megakorporacji. – **Odpowiedź na pytanie „dlaczego coś robimy?” pozwala nie tylko na zbudowanie tożsamości, ale i uproszczenie procesu decyzyjnego, gdyż dla pracowników jest jasny cel przedsiębiorstwa.**

Odpowiedzialność za przekazywanie zaufania spoczywa na zarządzających, którzy muszą inicjować ten proces – wtórowała tej wizji Carolina Garcia Gomez. – **Należy podkreślać pozytywną zmianę, którą przyniosą nasze produkty w życiu ludzi. To da pracownikom przekonanie, że są częścią procesu poprawy relacji społecznych.** Dodatkowo wspieramy trendy ekologiczne, bo chcemy pokazać, że korporacja uczy się też od społeczeństwa.

– Ale troska o planetę, wyrażana przez korporację fundującą podróże odrzutowcem członkom zarządu, to skrajny przykład pesymistycznej przyszłości – i planety, i samej korporacji, która zostanie zdemaskowana jako dwulicowa – podsumował Ralf Knechtmans.

Paneliści

Dominika Bettman
prezes zarządu Siemens Polska

Carolina Garcia Gomez
prezes Ikea Retail Polska

Ralf Knechtmans
autor książki „Zwinny talent”

Magdalena Rogalska
wiceprezes zarządu Deutsche Bank

Moderator

Andrzej Bobiński
dyrektor zarządzający, Polityka Insight

Partner

SIEMENS
Ingenuity for life

Partnerzy wspierający

Deutsche Bank

IKEA

Partner merytoryczny

**POLITYKA
INSIGHT**
PLATFORMA WIEDZY

PANEL DYSKUSYJNY

DZIEŃ 2, CZWARTEK, 26 WRZEŚNIA

PRZEDSIĘBIORCA WYSŁUCHANY PREZENTACJA RAPORTU

Głównymi тезami raportu są oczekiwania przedsiębiorców w kwestii obniżenia kosztów ubezpieczeń społecznych, co umożliwi zapewnienie lepszych warunków pracownikom, a także potrzeba sprawnego i przewidywalnego legislacyjnie państwa oraz wsparcia finansowego i technologicznego.

– Cały **system finansowania w Polsce nastawiony jest nie na inwestycje, a na konsumpcję** – zauważył Janusz Jankowiak. – Obecnie **większość inwestycji napędzających gospodarkę to inwestycje publiczne ze środków unijnych**. Mało prawdopodobne, by zastąpiły je inwestycje prywatne – dodał.

Z twórcami raportu zgodziła się także Katarzyna Dubno. Największą potrzebą przedsiębiorców jest wsparcie finansowe i obniżenie podatków. Jednak stałości legislacyjnej przedsiębiorcy potrzebują bardziej niż pieniędzy. Firmy farmaceutyczne uczestniczą w podwójnym wyścigu. – **Konkurujemy ceną z chińskimi i hinduskimi firmami, a z całym światem prześcigamy się na innowacje**. Stabilność prawna jest kluczowa dla prowadzenia badań i zapewnienia bezpieczeństwa lekowego – powiedziała.

– Jeżeli nie zwiększy się produktywność pracowników, to siła robocza musi się zwiększyć o 9 milionów osób, aby do 2030 roku utrzymać 3-procentowy wzrost PKB – podkreślił natomiast Jacek Olechowski.

– Należy zachęcać dojrzałe biznesy do migrowania na poziom spółki kapitałowej, eliminując jednocześnie indywidualną odpowiedzialność poszczególnych przedsiębiorców – stwierdził na zakończenie debaty Wojciech Kostrzewa, prezes zarządu PRB.

Paneliści

Katarzyna Dubno

dyrektor Działu Relacji Zewnętrznych i Ekonomiki Zdrowia Grupy Adamed

Janusz Jankowiak

główny ekonomista, Polska Rada Biznesu

Jacek Olechowski

członek zarządu Polskiej Rady Biznesu

Moderator

Adam Czerniak

główny ekonomista, Polityka Insight

Partner

Polska
Rada
Biznesu

Partner merytoryczny

POLITYKA
INSIGHT
PLATFORMA WIEDZY

MARKETING 360° | BONNIER
 Business Polska

Bankier.pl

SPOTDATA

mambiznes
 TU ZACZYNA SIĘ BIZNES

SMART Bankier.pl

PIT.pl

prnews.pl

PANEL DYSKUSYJNY / DZIEŃ 2, CZWARTEK, 26 WRZEŚNIA

POLSKA W UKŁADANCE WIELKICH MOCARSTW. RYWALIZACJA CHIN I STANÓW ZJEDNOCZONYCH Z KRAJOWEJ I WSPÓLNOTOWEJ PERSPEKTYWY

Jesteśmy u progu II zimnej wojny – handlowych tarć między Chinami a USA. Taki stan nie jest korzystny dla nikogo. **W interesie Polski, ale i UE są jak najlepsze relacje zarówno z Chinami, jak i ze Stanami Zjednoczonymi.** Najsilniejszą kartę przetargową z mocarstwami mamy, działając wspólnie, tworząc partnerstwa multilateralne.

Konfliktu militarnego w twardym sensie między USA a Chinami nie będzie, ale w wielu miejscach będzie iskrzyło – stwierdził Grzegorz W. Kołodko. USA będzie ingerować w kwestie związane choćby z Hongkongiem – dodał profesor. Zgodziła się z nim Shada Islam, podkreślając, że **choć Chiny są dla USA i UE w wielu kwestiach rywalem, musimy traktować je jako partnera.** Nie mamy innego wyboru. Podkreśliła jednak, że umowy wielostronne wymagają kreatywności oraz innowacyjności, których wciąż brak w strukturach UE. Wtórował jej Arnaud Merès, dodając, że powinniśmy grać fair oraz pokazywać, że wielostronne umowy działają, tworząc stabilny organizm, taki jak UE.

Marek Niedużak zwrócił uwagę na jeszcze inną kwestię. Zgodził się z przedmówcami, że Polska ma większe szanse, gdy reprezentuje ją UE, dodał jednak, że perspektywa Unii nie zawsze bierze pod uwagę interesy narodowe, np. Polski. Ważne jest, aby inteligentnie grać na obu frontach – europejskim i np. amerykańskim.

Podsumowując debatę, Andrzej Olechowski podkreślił, że potrzebna jest praca wewnątrz UE, ale i myślenie niestandardowe. **Spółeczność biznesu powinna stanąć ponad polityką i zjednoczyć się w szczególnie ważnych kwestiach.**

Paneliści

Shada Islam

dyrektor Departamentu Europy i Geopolityki,
Friends of Europe

Marek Niedużak

podsekretarz stanu w Ministerstwie
Przedsiębiorczości i Technologii

Arnaud Marès

dyrektor zarządzający i główny ekonomista
na Europie, Citi Handlowy

Grzegorz W. Kołodko

profesor, dyrektor Centrum Badawczego
Transformacji, Integracji i Globalizacji TIGER
w Akademii Leona Koźmińskiego

Moderator

Andrzej Olechowski

przewodniczący Rady Nadzorczej Banku Citi
Handlowego

Partner

citi handlowy

EMERGING MARKET CHAMPIONS CEREMONIA WRĘCZENIA NAGRODY CITI HANDLOWY DLA LIDERÓW PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

Już po raz szósty bank Citi Handlowy przyznał Nagrodę Emerging Market Champions.

Laureatem nagrody w kategorii „Polskie inwestycje zagraniczne” została firma Polpharma S.A.

W kategorii „Zagraniczne inwestycje w Polsce” zwyciężyła firma Adampol S.A. wyróżniona za wypracowanie strategicznej pozycji łącznika między rynkiem azjatyckim motoryzacyjnym a europejskimi konsumentami.

Nagrodę w kategorii „E-commerce” za sukcesywne wdrażanie cyfrowego podejścia w relacji między pacjentem a lekarzem otrzymała firma ZnanyLekarz Sp. z o.o.

PANEL DYSKUSYJNY / DZIEŃ 2, CZWARTEK, 26 WRZEŚNIA

BIZNES W CZASACH VUCA – ZMIENNOŚĆ, NIEPEWNOŚĆ, ZŁOŻONOŚĆ, NIEJEDNOZNACZNOŚĆ

VUCA to zjawisko, które bardzo trudno jednoznacznie wytłumaczyć. W dokładnym tłumaczeniu to: zmienny, niepewny, złożony, niejednoznaczny, ale jako zjawisko oznacza, że nic nie jest na stałe. – **To, że dziś jesteś wielki, nic nie znaczy. Jutro na twoim miejscu może być zupełnie ktoś inny** – przekonywała Zuzanna Skalska. Jako przykład podała wypowiedź szefa Nokii sprzed kilku lat dla Forbes, w której chwalił się, ilu ma klientów i że jest niekwestionowanym liderem na rynku. – I gdzie jest teraz Nokia? – pytała retorycznie.

Prelegentka przytoczyła również wyniki badań Uniwersytetu Oksfordzkiego, z których wynika, że **w ciągu pięciu lat zniknie 47% zawodów, które dziś istnieją, a aż 65% dzieci, które dziś zaczynają naukę, będzie pracować w zawodach, które jeszcze nie istnieją.**

– Przewidywanie przyszłości nie ma sensu. Nie ma jednej przyszłości, jest ich wiele. Szukamy ich na horyzoncie – uzupełnił Rafał Kołodziej.

VUCA przypada na moment zmiany paradygmatu całego dotychczasowego systemu. Dlatego właśnie dziś kluczowe jest zrozumienie różnorodnych sygnałów zmian, by zmniejszyć ich złożoność. **Przyszłe myślenie to dobrze ugruntowane podejście do innowacji i projektowania nowych produktów czy usług, które przekształcają możliwości w wymierne rezultaty.** Właśnie te nowe możliwości stoją dzisiaj same ze sobą w sprzeczności. Polaryzacja możliwości i wartości to aktualny krajobraz, w którym operuje każdy przedsiębiorca.

Paneliści

Zuzanna Skalska
analityk trendów ds. dizajnu, innowacji i biznesu, 360Inspiration

Rafał Kołodziej
założyciel i lider firmy doradczo-projektowej Greenhat

Partner

**BLUE
MEDIA**

PANEL DYSKUSYJNY / DZIEŃ 2, CZWARTEK, 26 WRZEŚNIA

JESTEŚMY CORAZ STARSZY – WYZWANIA ZWIĄZANE ZE STARZEJĄCYMI SIĘ SPOŁECZEŃSTWAMI

Zdaniem Piotra Szukalskiego **przestajemy powoli mówić o zagrożeniach i wyzwaniach związanych ze starzeniem się społeczeństwa, a zaczynamy dostrzegać zalety i szanse związane ze specyfiką osób starszych**. Musimy zatem zmienić myślenie i bazować raczej na faktach niż na naszych przeświadczeniach czy panujących stereotypach.

W odpowiedzi na to stwierdzenie Elżbieta Wojtczak, powołując się na raport „Pieniądze, władza i sex”, podkreśliła, że pokolenie 50–70 to powers generation – niejednorodne i z dużym potencjałem. Dba o siebie, chce spełniać swoje marzenia, podróżuje, jest otwarte i chce się rozwijać. **Polscy seniorzy czują się średnio o 11 lat młodszy, niż wskazuje metryka**. Także nowe technologie są dla nich ważne, bo pomagają zacieśniać i podtrzymywać więzi, a także przełamywać bariery. Potrzeba nam jednak dobrej kampanii społecznej, która pokaże pokolenie 50–70 w nowym świetle i zmieni stereotypowe myślenie o emerytach.

Helfried Carl zwrócił natomiast uwagę, że problemy seniorów to samotność, emigracja młodych ze społeczności czy też jakość komunikacji międzypokoleniowej. Z tego powodu każda inicjatywa, która zbliża ludzi, jest cenna i zasługuje na wsparcie. Z tezą tą zgodziła się Małgorzata Jarońska-Jedynak, która podkreśliła znaczenie projektów integrujących różne pokolenia i przedstawiła programy realizowane w Polsce.

Paneliści

Helfried Carl

Senior Director, Innovation in Politics Institute

Małgorzata

Jarońska-Jedynak

podsekretarz stanu w Ministerstwie Inwestycji i Rozwoju

Piotr Szukalski

profesor na Wydziale Ekonomiczno-Socjologicznym Uniwersytetu Łódzkiego

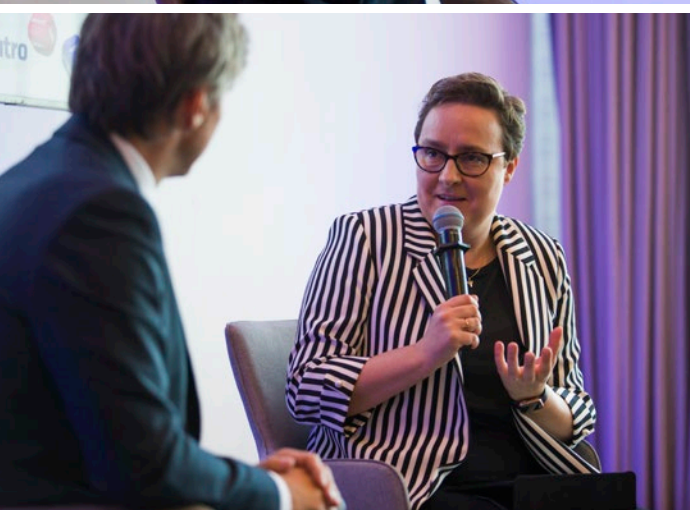
Elżbieta Wojtczak

CU Communication Unlimited

Moderator

Michał Boni

konsultant, wykładowca SWPS

PANEL DYSKUSYJNY / DZIEŃ 2, CZWARTEK, 26 WRZEŚNIA

SMART INDUSTRY W POLSCE – PREZENTACJA RAPORTU

Firma Siemens zaprezentowała zarządzającym i właścicielom firm przemysłowych raport „Smart Industry Polska 2019”. Dokument pokazuje, że w polskich przedsiębiorstwach rośnie zarówno znajomość koncepcji przemysłu 4.0, jak i liczba wdrożeń jej elementów oraz stopień transformacji firm produkcyjnych. **Zdecydowana większość inżynierów jest zdania, że kadra techniczna powinna przejąć odpowiedzialność związaną z rolą lidera zmian w przedsiębiorstwach produkcyjnych.** Perspektywa transformacji zawodu inżyniera i obrania roli menadżera jest bardziej oczywista dla przedstawicieli tego zawodu z krótszym stażem pracy. Wśród najmłodszych respondentów odsetek spodziewających się ewolucji profesji inżyniera wyniósł aż 84%. Jednak także dla inżynierów z dłuższym stażem zmiana w kompetencjach łączących się z zawodem inżyniera wydaje się nieuchronna (65% wskazań).

– **Obecnie oczekuje się od inżynierów umiejętności miękkich. Niestety jest to trudne, gdyż do niedawna firmy oczekiwały od inżynierów wiedzy technicznej** – zaznaczyła podczas prezentacji raportu Dominika Bettman.

Panelistka _____ Partner _____

Dominika Bettman
prezes zarządu Siemens Polska

Moderator _____

Paweł Oksanowicz
redaktor i moderator, Ośrodek Dialogu
i Analiz THINKTANK

SIEMENS
Ingenuity for life

PANEL DYSKUSYJNY / DZIEŃ 2, CZWARTEK, 26 WRZEŚNIA

KAPITAŁ DLA ROZWOJU – JAK POBUDZAĆ INWESTYCJE?

Institucje finansowe funkcjonują w warunkach, które stanowią dla nich wyzwanie. Jak zatem stymulować inwestycje i gospodarkę? – Są dwie kwestie. **Inwestycje są istotne na dziś, bo generują miejsca pracy, a na przyszłość, bo generują innowacje** – uważa Sławomir S. Sikora.

– Nie ma jednak wątpliwości co do tego, że w ciągu ostatnich pięciu lat były też rozczarowaniem. W mojej ocenie firmy powinny zacząć inwestować. Nie powinny się tego bać. Dziś banki nie są już tak chętne do lokowania kapitału w firmy, jak jeszcze kilka lat temu. Bankom bardziej opłaca się pożyczać klientom indywidualnym. Ryzyko jest mniejsze – dodał prezes Sikora.

18% – ani źle, ani świetnie – tak wygląda poziom inwestycji w Polsce.

– Poza tym mamy obecnie trend spadkowy, który nie powinien mieć miejsca – zaznaczyła Sonia Buchholtz. – Konfederacja Lewiatan przygotowała raporty dotyczące tej sytuacji. Przykładem może być rolnictwo, w którym jest stosunkowo mało inwestycji. Mamy też bardzo duży udział państwa w porównaniu z innymi krajami europejskimi. Powinniśmy kłaść większy nacisk na nowe technologie – wynika z przygotowanych analiz.

– Musimy pamiętać, że nie wszystkie inwestycje są kapitałowe – podkreślił Paweł Borys. – W tej chwili trudno jest znaleźć pracowników. Brak pracowników może zachęcać, a nawet zmuszać do automatyzacji przedsiębiorstw.

Paneliści

Markus Beyrer

dyrektor generalny BusinessEurope

Paweł Borys

prezes Polskiego Funduszu Rozwoju

Sonia Buchholtz

ekspertka ekonomiczna, Konfederacja Lewiatan

Sławomir S. Sikora

prezes zarządu banku Citi Handlowy

Moderator

Marek Tejchman

zastępca redaktora naczelnego „Dziennika Gazeta Prawna”

Wystąpienie wprowadzające

Paweł Borys

prezes Polskiego Funduszu Rozwoju

PANEL DYSKUSYJNY / DZIEŃ 2, CZWARTEK, 26 WRZEŚNIA

DEBATA OKSFORDZKA – CZYTEMAT EKOLOGII JEST PRZEREKLAMOWANY? DEBATA Z UDZIAŁEM MŁODYCH LIDERÓW

W dzisiejszych czasach temat ekologii poruszany jest na każdym kroku. Młodzi uczestnicy EFNI zastanawiali się nad postawami wobec zmian klimatycznych oraz przekonywali publiczność do swoich racji.

Jako pierwsza głos zabrała Natalia Dzięgielewska. – **W naszej opinii temat ekologii stał się kartą przetargową w rękach marketingowców, a inicjatywy pro-eko wykorzystywane są jako narzędzia promocji** – twierdziła.

Oponował jej Patryk Pawlik: Nie można stwierdzić, że o ekologii mówi się więcej, niż na to zasługuje.

Natomiast Martyna Kozdra przekonywała, że: Trzeba podejmować temat zmian klimatycznych, bo są poważnym zagrożeniem, jednak ekologia jest przereklamowana – propagowanie to nie jest działanie.

– Nie zapominajmy, że ilość wyemitowanego w ostatnich 70 latach dwutlenku węgla zaburzyła cyklę Milankowicia. **Gdyby nie proekologiczny szum medialny, nie zobaczylibyśmy żadnych korzystnych dla środowiska inicjatyw** – przypominał Bartosz Douglas Milne.

Odnosząc się do społecznej odpowiedzialności biznesu, Aleksander Dębski zaznaczył: Mówimy o mobilizacji przedsiębiorstw, a je mobilizuje zysk. Problem polega na tym, że ekologia stała się środkiem do generacji zysku – podkreślił. – Planeta umiera. Debatujemy o tym, jak to zmienić i wypracować jasny, jednolity przekaz – zakończył.

Odmiennej perspektywę zaprezentowała Agnieszka Mańke: Należy wykorzystać ogólnodostępność źródeł informacji, które mamy na wyciągnięcie ręki, by uświadamiać ludzi. Ekologia zasługuje na to, by mówić o niej jak najwięcej. To właśnie popularność tematu ekologii jednoczy ludzi w walce ze zmianą klimatu.

Wystąpienie
wprowadzające

Marcin Bruszewski
współzałożyciel i wiceprezes Zwolnieni
z Teorii

Partner merytoryczny

zwolnieni ^z
teorii

Paneliści

Natalia Dzięgielewska

Bartosz Douglas Milne

Martyna Kozdra

Agnieszka Mańke

Aleksander Dębski

Patryk Pawlik

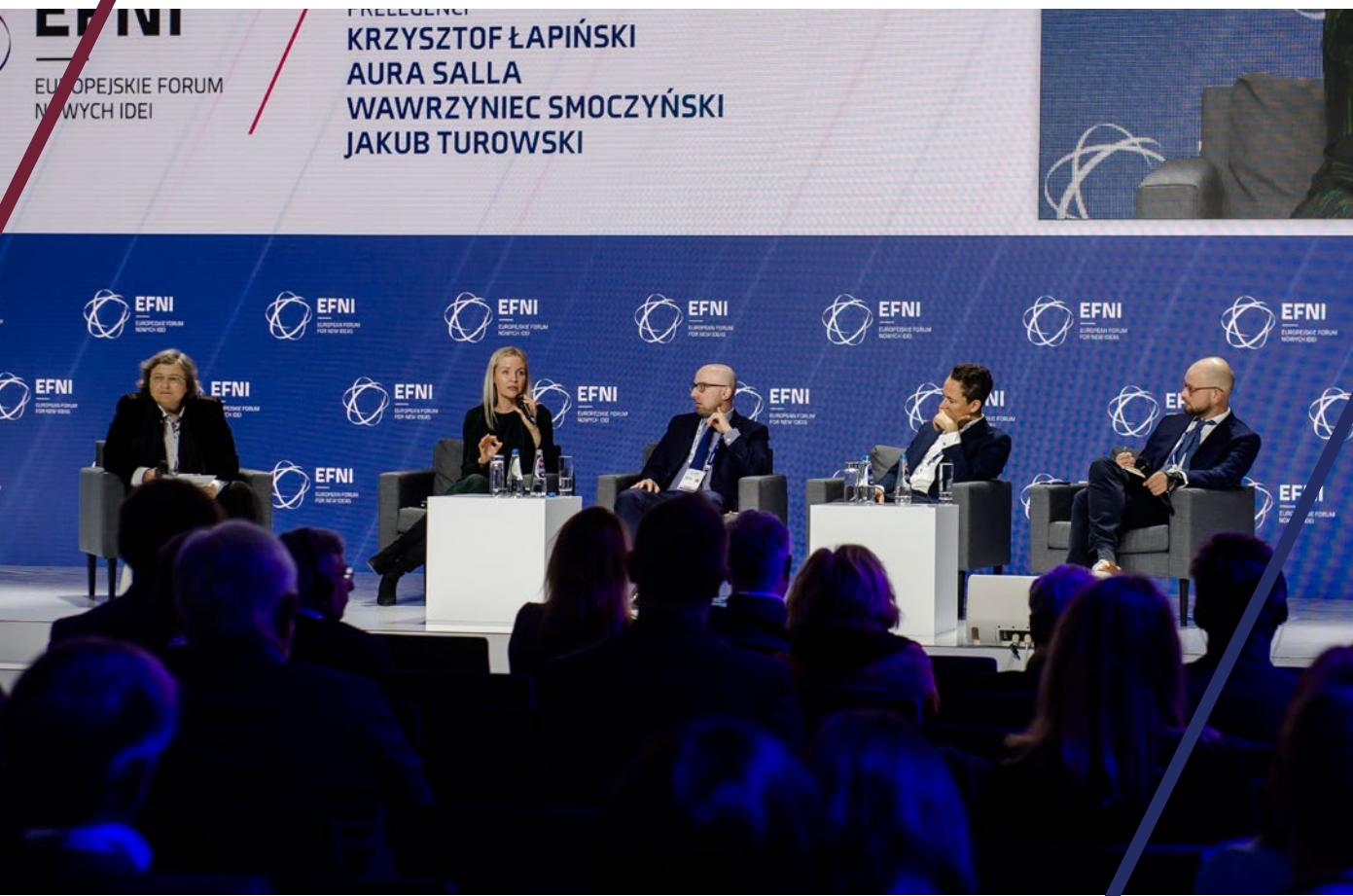
Moderatorka

Barbara Stepnowska
dyrektor programu MBA na Wydziale
Zarządzania i Ekonomii Politechniki
Gdańskiej

WIECZÓR NETWORKINGOWY

PANEL DYSKUSYJNY / DZIEŃ 3, PIĄTEK, 27 WRZEŚNIA

KOMU OPŁACA SIĘ DEZINFORMACJA? CZY TO KONIEC ERY DZIENNIKARSTWA?

– **Od lat obserwujemy kryzys mediów klasycznych, ich jakość znacząco spada.** Informacja jest dziś za darmo, nie trzeba już kupować gazet, a liczba jakościowych dziennikarzy spada. Obiektywna wiedza przestała być demokratycznie dostępna – powiedział Wawrzyniec Smoczyński, zwracając uwagę, że w Polsce rozsypany jest model mediów publicznych, funkcjonujący na zachodzie Europy, w ramach którego są one opłacane za dostarczanie rzetelnego obrazu rzeczywistości.

Aura Salla podkreśliła natomiast, że internet jest tylko nośnikiem, dostarczającym zarówno zobiektywizowane i wnikliwie przeanalizowane treści, jak i te nieprawdziwe. **Komisja Europejska walczy z dezinformacją, starając się wspierać społeczną odporność na fake newsy oraz umiejętność krytycznego myślenia.** Tym jednak powinny się zająć przede wszystkim państwa członkowskie.

Mówiąc o użytkownikach internetu, Jakub Turowski zwrócił zaś uwagę na obserwowaną skłonność do zamykania się w „bańkach informacyjnych” pomimo dostępności całego spektrum rozmaitych mediów i wielorakich źródeł informacji. Podkreślił potrzebę transparentności informacji w internecie i oznaczania treści powstających na zamówienie partii politycznych.

W podsumowaniu dyskusji paneliści zgodzili się, że **w systemie demokratycznym dostęp do obiektywnej informacji nie jest produktem, ale prawem obywateli**, którzy muszą mieć podstawy do podejmowania racjonalnych decyzji wyborczych. Nawet jeśli nie ma zapotrzebowania na zobiektywizowane treści, to należy je wykreować.

Paneliści

Krzysztof Łapiński

w latach 2017–2018 sekretarz stanu w Kancelarii Prezydenta RP, rzecznik prasowy Prezydenta RP

Aura Salla

Europejskie Centrum Strategii Politycznej (EPSC), Komisja Europejska

Wawrzyniec Smoczyński

założyciel Polityki Insight

Jakub Turowski

Head of Public Policy for Poland & Baltics at Facebook

Moderatorka

Małgorzata Bonikowska

prezes THINKTANK i Centrum Stosunków Międzynarodowych

Partner

facebook

Partner merytoryczny

CENTRUM STOSUNKÓW MIĘDZYNARODOWYCH

NEWSOWA REWOLUCJA!

Pierwsza w Europie platforma z newsami na żądanie.

TVN24 GO dostępna jest zarówno jako aplikacja na urządzenia mobilne (tablety i smartfony), aplikacja na smart TV, jak i poprzez stronę internetową.

TVN 24 GO oferuje dostęp:

- live do dwóch kanałów newsowych – TVN24 i TVN24 BiS
- do pełnej biblioteki programów i magazynów emitowanych na tych dwóch stacjach
- do czterech dodatkowych kanałów transmisji live, na których znaleźć można pełne relacje live z bieżących wydarzeń (np. obrad sejmku, konferencji prasowych, przylotu piłkarzy)
- do audycji i podcastów

Platforma daje możliwość oglądania na 3 urządzeniach jednocześnie, pełny dostęp do kanałów nawet do 7 dni wstecz oraz możliwość przewijania programu na żywo nawet 12h wstecz.

PLASTIK – GOSPODARKA – EKOLOGIA. KONFLIKT CZY SYMBIOZA?

Rozpoczynając panel, Julia Patorska zwróciła uwagę na pewien paradoks: **auta, powszechnie kojarzone z zanieczyszczeniem środowiska, emitują mniej spalin dzięki zmniejszeniu ich wagi osiąganemu przez stosowanie plastiku**. Surowiec ten nie jest więc szkodliwy z założenia.

– „Plastik jest zły” to fałszywe postawienie sprawy – odpowiedziała Katarzyna Byczkowska. – Skoro 60% produkcji plastiku to opakowania, to mamy problem z właściwym ich zagospodarowaniem.

Atak na plastik jest irracjonalny – wtórował Tadeusz Nowicki. – **Stosowanie tworzyw sztucznych zmniejsza efekt cieplarniany, jeśli chodzi o emisję gazów cieplarnianych przy produkcji analogicznych surowców**.

O społecznej odpowiedzialności producentów mówiła Małgorzata Dobies-Turulska.

– Do końca 2019 roku wycofamy z oferty jednorazowe produkty plastikowe. Dodatkowo, elementy mebli kuchennych w ofercie IKEA produkowane są z odpadów drzewnych i recyklingowanych butelek PET.

– Ministerstwo Środowiska pracuje nad regulacjami tzw. wstępnej odpowiedzialności producenta za produkt. Producent będzie uiszczał opłatę recyklingową w momencie wprowadzania na rynek, a środki te będą przeznaczane dla podmiotów przetwarzających – zapowiedziała Bogusława Brzdąkiewicz.

Natomiast Henryk Orfinger przyznał, że aktywność grup społecznych narzuca poszukiwanie kierunków aktywności ekologicznej. – Moja branża, jeżeli nie może zrezygnować z plastiku, pracuje np. nad nadawaniem „genu”, markera, tworzywom sztucznym, który będzie ułatwiał proces selekcji przy przetwarzaniu – zadeklarował prelegent.

Paneliści

Katarzyna Byczkowska
dyrektor zarządzająca, BASF Polska

Małgorzata Dobies-Turulska
dyrektor sklepu IKEA w Gdańsku

Bogusława Brzdąkiewicz
zastępca dyrektora Departamentu
Gospodarki Odpadami w Ministerstwie
Środowiska

Tadeusz Nowicki
prezes zarządu Grupy Ergis

Henryk Orfinger
wiceprezes zarządu Dr Irena Eris

Moderatorka

Julia Patorska
liderka zespołu ds. analiz ekonomicznych,
Deloitte Polska

Partner

Partnerzy wspierający

4 8 13 14 24 44 64 | 664

Imięny
Cezarego, Marii, Zygryda

20:33
22.08.2018

ams

DARMOWE
ŁADOWANIE

ZOBACZ
WIĘCEJ

WYRAŻ SIEBIE

nowoczesne
rozwiązania
użyteczne
funkcjonalności
przydatne
treści

ams.com.pl

DIGITAL CITYLIGHT

ams SMART
OOH

PANEL DYSKUSYJNY / DZIEŃ 3, PIĄTEK, 27 WRZEŚNIA

FINANSE 4.0 – USŁUGI FINANSOWE W ERZE FINTECHÓW

Firmy technologiczne coraz częściej przejmują pewne role i zadania, które do niedawna należały wyłącznie do instytucji bankowych. Ostatnim bastionem wydają się depozyty, których przyjmowanie jest zależne od licencji i regulacji prawnych. Czy i ta twierdza zostanie zdobyta, a banki znikną z rynku? Między innymi nad tym problemem debatowali uczestnicy panelu.

Zagrożenia ze strony fintechów nie widzą bankowcy. Zdaniem Jacka Iljina istotą bankowości było zawsze zarządzanie ryzykiem czy przyjmowanie depozytów. A to wiązało się z odpowiedzialnością i bezpieczeństwem powierzanych pieniędzy. – Dziś nie dostrzega się 80% działań banku dla ludzi z zewnątrz. Tego nie widzą też fintechy czy inne firmy, które chcą pojawić się na rynku i działać jak bank. Nie zgadzam się, że banki znikną, a na pewno nie w bliskiej przyszłości – zaznaczył prelegent.

Jednak eksperci twierdzą, że nie powinniśmy patrzeć na bank jako podmiot oferujący konkretne produkty. Ważne jest to, jakie funkcje rzeczywiście wypełnia. – Kiedyś banki miały inne zadania, dziś te luki i zapotrzebowanie klientów zapełnia technologia. **Największe zagrożenie dla banków to big techy: Facebook, Amazon, Google** – zauważyła Monika Marcinkowska. **Nie ma wątpliwości, że za jakiś czas bankowców wyprą z rynku roboty i sztuczna inteligencja.** Komputer zastąpi człowieka wszędzie tam, gdzie liczy się szybkość i przetwarzanie dużych ilości danych. Jednak, jak zapewnia Magdalena Borowik, **banki znikną, ale bankowość i regulacje pozostaną.**

Paneliści

Wojciech Bolanowski
Managing Director, Executive VP and
Advisor to CEO, FORUM, Bahrain

Magdalena Borowik
dyrektor Departamentu Innowacji
Finansowych FinTech, Urząd Komisji
Nadzoru Finansowego

Jacek Iljin
dyrektor zarządzający ds. sprzedaży
i procesów biznesowych bankowości
detalicznej, mBank

Monika Marcinkowska
Europejski Urząd Nadzoru Bankowego,
Uniwersytet Łódzki

Moderator

Robert Stanilewicz
dyrektor rozwoju mediów,
Analyze Online

Partnerzy

PANEL DYSKUSYJNY

DZIEŃ 3, PIĄTEK, 27 WRZEŚNIA

RE-GENERACJA. NADCHODZI NOWE: POKOLENIE SMART

– Dzięki internetowi i rozwojowi nowych technologii typu „smart”, młode pokolenie ma nieograniczony dostęp do wiedzy i ludzi na całym świecie, co wiąże się z ekspozycją na nadmiar informacji i bodźców. Uciekając przed lawiną informacyjną, młodzi tworzą dla siebie alternatywne rzeczywistości – mówiła podczas panelu „Re-generacja. Nadchodzi nowe: pokolenie Smart” Anna Struzik.

Moderatorki panelu połączonego z warsztatem zaprosiły uczestników do pracy w grupach. Ich zadaniem była identyfikacja zachowania młodych ludzi w różnych sytuacjach, od konsumpcyjnych po relacyjne.

Pokolenia następują po sobie coraz szybciej, przez co okres ich koegzystencji wydłuża się. Starsze pokolenie nie wie nic na temat nowych generacji, które się kształtują. Menadżerowie będący reprezentantami starszego pokolenia kompletnie nie rozumieją potrzeb swoich młodych pracowników – wyjaśniała Anna Struzik. **Dla młodych ludzi w pracy najważniejsza jest satysfakcja z wykonywanych zadań i możliwość rozwoju, a nie zarobki.** Czas na pasje i prywatne życie jest dla nich wartością, która w realiach starszego pokolenia przegrywa z karierą, prestiżem i dobrami materialnymi. Nie dziwi zatem, że **starsi menadżerowie nie wiedzą, jak motywować swoich młodszych kolegów.**

Kluczowe w tej relacji jest wzajemne zrozumienie i komunikacja. Chodzi o to, żeby przedstawiciele różnych generacji chcieli siebie zrozumieć i żeby rozwijali w sobie ciekawość poznawczą – podsumowała moderatorka.

Moderatorki

Anna Struzik

koordynatorka projektu Re-laboratorium, THINKTANK

Katarzyna Młynek

dyrektor programowa w THINKTANK

Partner merytoryczny

THINKTANK

JAK WYŻYWIĆ ŚWIAT JUTRA? ROLNICTWO PRZYSZŁOŚCI

Panel rozpoczęła prezentacja Adama Czerniaka, przybliżająca zagadnienie pułapki Malthusa, według której **przyrost naturalny jest zbyt szybki, by zapewnić wyżywienie wszystkim ludziom na świecie.**

Z kolei Jerzy Plewa zaznaczył w swoim wystąpieniu, że do roku 2050 powinniśmy zacząć produkować 50% więcej żywności, jednocześnie zmniejszając wpływ rolnictwa na środowisko naturalne.

– Musimy stawiać na rolnictwo lokalne z wykorzystaniem rozwiązań i innowacji globalnych, nie wpadając w pułapkę monokultur. Musimy wykorzystać także korzyści płynące z rozwoju technologicznego – proponował Cezary Urban.

Rolnictwo lokalne musi być efektywne. **Rozwiązanie problemu głodu wymaga wykorzystania lokalnych warunków i optymalizacji produkcji**

– zgodził się Bartosz Urbaniak. Produkcja żywności nigdy nie będzie nieemisyjna. Trzeba zatem zwiększać opłacalność korzystnych dla środowiska rozwiązań, by zachęcić rolników i konsumentów do korzystania z nich – podkreślił.

Marja-Liisa Meurice zwróciła natomiast uwagę na jeszcze jedno wyzwanie: **Rozwiązania muszą być spersonalizowane. To, co pomaga naszym sąsiadom, niekoniecznie musi się sprawdzić u nas.** Nie brakuje nam innowacji, ale obowiązująca kultura pracy i normy społeczne powstrzymują nas przed sprawnym ich wprowadzaniem. By wypracować korzystne rozwiązania, musimy skorzystać z pomocy innych dziedzin nauki: psychologii i socjologii.

Paneliści

Marja-Liisa Meurice
dyrektor EIT Food CLC North-East

Jerzy Plewa
dyrektor generalny Dyrekcji Generalnej ds. Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich (DG AGR), Komisja Europejska

Cezary Urban
Head of Agricultural Solutions BASF Polska at BASF Polska Sp. z o.o.

Bartosz Urbaniak
szef AgroHub BNP Paribas

Moderator

Adam Czerniak
główny ekonomista Polityka Insight

Partnerzy

BNP PARIBAS

BASF
We create chemistry

Partner merytoryczny

**POLITYKA
INSIGHT**
PLATFORMA WIEDZY

PANEL DYSKUSYJNY / DZIEŃ 3, PIĄTEK, 27 WRZEŚNIA KOMPETENCJE PRZYSZŁOŚCI

W czasie dyskusji wiele uwagi poświęcono trudnościom, jakie mają pracodawcy ze znalezieniem elastycznych pracowników. – **Kompetencje przyszłości są pożądane już dziś, a wciąż spotykamy się z brakiem kompetencji podstawowych** – zauważyła Dominika Bettman. Wszyscy, pracownicy i pracodawcy, są na drodze transformacji cyfrowej. Budowanie kompetencji to dzisiaj nie tylko szkolenia – **oczekuje się zmiany paradygmatu myślenia o sobie w kontekście danej funkcji i firmy.**

– Istotna jest tu rola lidera przeprowadzającego swoich podwładnych przez proces tej zmiany – skomentował tę wypowiedź Jacek Siwiński.

– 40% pracowników ma niskie kompetencje cyfrowe. Możemy zwiększyć je dzięki edukacji drugiej szansy, programom edukacji cyfrowej w dziedzinach IT, SI oraz cyberbezpieczeństwa. Potrzebne są także zmiany w programach kształcenia na studiach – proponowała natomiast Kasia Jurczak.

W czasie panelu była też mowa o wpływie rewolucji cyfrowej i automatyzacji na kształt rynku pracy. – Nie ma branży, która nie podlegałaby digitalizacji. Zaczyna się od stosowania narzędzi, automatyzacji pewnych procesów, ale praca może być wspierana przez SI w różnych branżach, choćby pomagając prawnikom – mówiła Dominika Bettman. Robotyzacja produkcji jest już standardem w przedsiębiorstwach, natomiast automatyzacja procesów biurowych jest nowością – zaznaczył Jacek Siwiński. Nie oznacza to, że zawód prawnika jest zagrożony zastąpieniem przez automatyzację i cyfryzację – uzupełnił Carl Frey. – Jednak słabo płatne zawody wymagające niewielkich umiejętności są obciążone tym ryzykiem.

Paneliści

Carl Frey

sześć programu technologii i zatrudnienia na Uniwersytecie Oksfordzkim

Dominika Bettman

prezesa zarządu Siemens Polska

Kasia Jurczak

członkini gabinetu europejskiej komisarz ds. zatrudnienia, spraw społecznych, umiejętności i mobilności pracowników, Komisja Europejska

Jacek Krawczyk

przewodniczący grupy pracodawców w Europejskim Komitecie Ekonomiczno-Społecznym

Jarosław Obszarski

dyrektor finansowy Velux Polska

Moderator

Andrzej Kubisiak

ekspert ds. rynku pracy, Polski Instytut Ekonomiczny

Partnerzy

Partner merytoryczny

91 %

TYTU MAKLERÓW I DORADCÓW
CZYTA REGULARNIE „PARKIET”

DYNAMICZNIE ROZWIJAJĄCA SIĘ
TELEWIZJA INTERNETOWA,
NASZE FILMY NA YOUTUBE
WYŚWIETLONO **PONAD MILION RAZY**

15 II 1994r.

NA RYNKU POJAWIŁO SIĘ PIERWSZE PAPIEROWE
WYDANIE „PARKIETU”

34,7 %

TYTU INWESTORÓW
INDYWIDUALNYCH
SZUKA INFORMACJI
W „PARKIECIE”

GALA BYKI
I NIEDŹWIEDZIE
LICZY JUŻ
24 EDYCJE

**TYTUŁ DLA
PROFESJONALISTÓW**

11 600

LICZBA OBSERWUJĄCYCH „PARKIET”
NA TWITTERZE

38 500

LICZBA OSÓB, KTÓRE LUBIĄ STRONĘ
„PARKIETU” NA FACEBOOKU

8 000

LICZBA SUBSKRYBENTÓW
NA KANALE YOUTUBE

Wideo WP

prawie
6 mld
odtworzeń
rocznie! *

średnio
80 mln
wideo intencjonalnego
miesięcznie! *

ponad
120 mln
wideo widzianego
miesięcznie! **

* Dane WPM sierpień 2019
** Standard viewability wideo IAB

70%

Widzialność spotów
wideo (desktop + mobile)

64% VTR

Źródło: Swiv, Olap Stream, dane dla reklamy wideo desktop + mobile, sierpień 2019. *średnia nie uwzględnia o2, dobreprogramy

75%

Widzialność spotów
wideo (desktop)

65% VTR

Źródło: Swiv, Olap Stream, dane dla reklamy wideo desktop, sierpień 2019. *średnia nie uwzględnia o2, dobreprogramy

Najlepsze serwisy wg widzialności (desktop+mobile)

PANEL DYSKUSYJNY / DZIEŃ 3, PIĄTEK, 27 WRZEŚNIA

JAK TECHNOLOGIA 5G ZMIENI HANDEL DETALICZNY?

Zebrani eksperci rozpoczęli dyskusję od odpowiedzi na pytanie, kiedy nastąpi zmiana technologii 4G na 5G. Witold Drożdż stwierdził, że powinien to być proces stopniowy, w którym sukcesywnie będziemy się przyzwyczajając do nowego standardu. – Jesteśmy już w fazie pilotażu 5G w różnych punktach kraju. **Od drugiej połowy przyszłego roku przynajmniej w jednym polskim mieście powinniśmy korzystać z 5G.**

Które branże i dziedziny mogą z tego najbardziej skorzystać? – pytał następnie prowadzący. Paneliści wymieniali handel, motoryzację oraz medycynę. Renata Juszkiewicz wskazała na personalizację oferty dla klientów, większą wiedzę o tym, co i jak się kupuje: Do tej pory spisywały się w tym obszarze programy lojalnościowe – dziś to za mało. Panelistka wspominała też o optymalizacji zatowarowania sklepów i lepszej organizacji magazynów. Podkreśliła na koniec aspekt ustawodawstwa, który również wpływa na szybkość wdrożenia technologii 5G.

Karol Tokarczyk poruszył też kwestię tego, jak finansować nowe technologie i rozwiązania. W odpowiedzi Izabela Żmudka podkreśliła, że innowacje charakteryzują się demokracją i dlatego wszystko, co pochodzi z obszaru B+R i ma odpowiedni potencjał, zawsze zostanie dofinansowane, a z oferty NCBIIR mogą skorzystać zarówno mikro, małe, jak i średnie przedsiębiorstwa.

Jakie mogą być skutki automatyzacji handlu? Renata Juszkiewicz wymieniła optymalizację w obsłudze klienta, natomiast Izabela Żmudka mówiła o aspekcie społecznym: Automatyzacja pomoże odciążać trudne, czasochłonne czynności.

Paneliści

Witold Drożdż

członek zarządu ds. strategii i spraw korporacyjnych w Orange

Renata Juszkiewicz

prezes zarządu Polskiej Organizacji Handlu i Dystrybucji (POHiD)

Izabela Żmudka

zastępca dyrektora Narodowego Centrum Badań i Rozwoju

Moderator

Karol Tokarczyk

główny ekonomista Polityka Insight

Partner

Partner merytoryczny

PLATFORMA WIEDZY

PANEL DYSKUSYJNY / DZIEŃ 3, PIĄTEK, 27 WRZEŚNIA SAMORZĄDNA POLSKA

Czy wzrost frekwencji w wyborach samorządowych w 2018 roku, miejscowo dochodzący do 20 punktów procentowych, to zapowiedź tego, że „burmistrzowie będą grządkami świata” – jak głosił amerykański politolog Benjamin Barber?

– Nie lubię hasła „władza” – zwierzyła się Beata Moskal-Słaniewska. – Odpowiada mi zaś „system zarządzania społeczeństwem”, czyli sytuacja, w której mieszkańcy mogą mnie spotkać w sklepie i podzielić się problemem.

– W latach 90. XX wieku wojewodowie masowo komunalizowali majątek państwowy – przypominał Jacek Karnowski. – Rozumiano, że samorządy budują siłę państwa, prowadząc sprawne mechanizmy gospodarcze i obywatelskie. Zł też samorządowych, nad którymi dyskusję rozpoczęliśmy podczas Święta Wolności i Solidarności w Gdańsku, nie jest próbą wstępnego sfederalizowania państwa, tylko apelem o uwierzenie w nas, lokalnych polityków.

– Czy chodzi o wiarę w to, że wielokadencyjne piastowanie urzędu nie prowadzi do stworzenia klik? – dociekał Edwin Bendyk.

– Sama władza rządowa sprzyja klikom, uruchamiając inwestycje tam, gdzie zjawiają się jej przedstawiciele – a ci jeżdżą tam, gdzie mają „swoich” prezydentów i burmistrzów – odpowiedział Jacek Karnowski. – **Do osiągnięcia sukcesu potrzebne są lata pracy, inwestycje sprawdzają się nie w momencie uruchomienia z pompą, ale po latach funkcjonowania na rzecz lokalnej społeczności.**

Zł też zwraca uwagę na wzmocnienia prawne i zabezpieczenia finansowe potrzebne samorządom w celu realizowania rządowych programów – wyjaśniała Beata Moskal-Słaniewska.

Paneliści

Jacek Karnowski
prezydent Sopotu

Beata Moskal-Słaniewska
prezydent Świdnicy

Moderator

Edwin Bendyk
dziennikarz, publicysta

PANEL DYSKUSYJNY / DZIEŃ 3, PIĄTEK, 27 WRZEŚNIA

POPULIZM I ANTYPOPULIZM A DEMOKRACJA W EUROPIE

Populizm to niebezpieczeństwo, które można skierować w dobrą stronę – taki, paradoksalny, wniosek płynie z debaty ekspertów, badaczy i polityków podczas Europejskiego Forum Nowych Idei.

Populizm występuje, gdy nie prowadzi się dialogu i emocjami upraszcza złożone kwestie – mówił Helmut K. Anheier. Także gdy decyzje o powszechnych skutkach podejmują niewybieralne ciała, takie jak np. Europejski Bank Centralny – uzupełniła Karolina Borońska-Hryniewiecka.

Dlatego w 2018 roku w wyborach parlamentarnych w USA frekwencja była najwyższa od lat: bo ludzie wiedzieli, za czym i przeciwko czemu głosują – podkreślił Salvatore Babones. – Dzięki Donaldowi Trumpowi wyraźnie postawiono kwestie emigracji, przemysłu i relacji międzynarodowych.

Prowadzący rozmowę Tomasz Sawczuk wskazał partię Postępową Słowacja jako przykład populizmu rozumianego w nieortodoksyjny sposób.

– Byliśmy przeciwko establishmentowi, bo słowacka scena polityczna na 10 lat utknęła wokół tych samych figur i zależności – wyjaśniał Michal Šimečka. – Na bazie tego sprzeciwu zagospodarowaliśmy poglądy liberalne, proeuropejskie, ekologiczne. Nasz sprzeciw był konstruktywną negacją. Zuzana Čaputová, nasza kandydatka, która wygrała wybory prezydenckie, była o tyle inna od słowackich polityków, że otwarcie wyrażała swoje poglądy. Ludzi przyciągnęła nie tylko ich treść, ale zdecydowane wyrażenie.

Paneliści

Helmut K. Anheier

profesor socjologii, Hertie School of Governance

Salvatore Babones

socjolog i ekonomista, profesor Uniwersytetu w Sydney, autor książki „The New Authoritarianism: Trump, Populism, and the Tyranny of Experts”

Jan Zielonka

politolog, profesor Uniwersytetu Oksfordzkiego

Michal Šimečka

wiceprzewodniczący partii Postępową Słowacja, poseł do Parlamentu Europejskiego IX kadencji

Karolina Borońska-Hryniewiecka

politolożka, Centrum Studiów Europejskich i Polityki Porównawczej, Sciences Po

Moderator

Tomasz Sawczuk

publicysta, członek redakcji „Kultury Liberalnej”

Partner merytoryczny

PANEL DYSKUSYJNY

DZIEŃ 3, PIĄTEK, 27 WRZEŚNIA

EUROPA WOBEC AZJI, AMERYK I AFRYKI

Czy Afryka stanie się chińską strefą wpływów? – pytał prowadzący dyskusję Piotr Arak.

– **Jako Europejczyk cieszę się z chińskiej ekspansji w Afryce, bo przyczynia się do szybszego rozwoju tego kontynentu oraz zmniejszenia migracji do Europy, odbywającej się często z narażeniem życia** – odpowiedział Grzegorz W. Kołodko.

Grzegorz Lindenberg podkreślił, że **ludzie chętniej emigrują z krajów źle zarządzanych i skorumpowanych**, dlatego inicjatywy na rzecz poprawy tej sytuacji oraz przestrzegania praw człowieka są zawsze pozytywne. Mówił też o eksplozji demograficznej: Do 2030 roku w Afryce przybędzie 100 mln młodych bezrobotnych. Jeżeli Unia nie uzna tego problemu za swój priorytet, to czeka nas powtórka kryzysu emigracyjnego z lat 2015–2017, ale na poziomie 10 razy większym.

W odpowiedzi Ewa Synowiec podkreślała, że w najbliższych latach Afryka będzie bardzo wysoko w agendzie politycznej Komisji Europejskiej. Według panelistki dotychczasowe umowy i instrumenty finansowe stymulujące tworzenie miejsc pracy w Afryce i podnoszenie umiejętności młodych ludzi zmniejszyły deficyt handlowy z tym obszarem z 21 mld euro w 2015 r. do 1 mld euro obecnie.

Prowadzący pytał o klimat do inwestowania i czy Afryka może się docelowo stać miejscem produkcji. Eleonora Catella sugerowała, by patrzeć na problemy Afryki przez pryzmat możliwości: To 1,5 mld ludzi, szybko rosnąca gospodarka i wiele potencjału – tak patrzy na to europejski biznes. Mówiąc o różnicach w inwestowaniu w Afryce, podkreślała wariant długoterminowy, jakim jest szkolenie lokalnych pracowników oraz transfer wiedzy.

Paniści

Eleonora Catella

starszy doradca w Departamencie Polityki Międzynarodowej, BusinessEurope

Grzegorz W. Kołodko

profesor, dyrektor Centrum Badawczego Transformacji, Integracji i Globalizacji TIGER w Akademii Leona Koźmińskiego

Grzegorz Lindenberg

dziennikarz i socjolog, członek zarządu Fundacji Instytut Spraw Europejskich

Ewa Synowiec

dyrektor ds. zrównoważonego rozwoju, umów o partnerstwie gospodarczym z państwami Afryki, Karaibów i Pacyfiku, Dyrekcja Generalna ds. Handlu (DG Trade), Komisja Europejska

Moderator

Piotr Arak

dyrektor Polskiego Instytutu Ekonomicznego

Partner merytoryczny

PANEL DYSKUSYJNY / DZIEŃ 3, PIĄTEK, 27 WRZEŚNIA

R&D SUMMIT. POLSKI EKOSYSTEM E-MOBILITY. CO ŁĄCZY ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII, BLOCKCHAIN I TELEMETRIĘ?

Zdaniem uczestników debaty innowacje dla elektromobilności mogą być polską specjalnością eksportową.

– Potencjał nowatorskiej myśli o elektrycznym transporcie jest w Polsce bardzo duży – mówiła Magdalena Jackowska-Rejman. – Startupy spoglądają na elektromobilność z perspektywy wielu interesariuszy: kierowców, firm energetycznych i telekomunikacyjnych, właścicieli stacji benzynowych, zarządców przestrzeni publicznej, inżynierów ruchu, a nawet ubezpieczycieli czy instytucji finansowych. Dzięki nim w Polsce powstaje modelowy ekosystem e-mobility.

Uczestnicy debaty przyznali też, że **w rozwoju elektromobilności ważną rolę do odegrania ma technologia blockchain**. – Przy jej wykorzystaniu udowodnimy klientom, że energia dostarczona do punktu ładowania pochodzi z odnawialnych źródeł energii. Będziemy też mogli w czasie rzeczywistym prowadzić rozliczenia zarówno z użytkownikami prądu, jak i jego producentami – mówił Jarosław Broda.

W motoryzacji czeka nas robotyzacja, wykorzystanie chmury i sztucznej inteligencji. Zmierzamy ku samochodom autonomicznym – zapowiedziała Ewa Łabno-Fałęcka. – **Jednocześnie z uwagą przyglądamy się zmianom mentalnym, w tym redefinicji roli samochodów w naszym życiu.** Dziś w Warszawie na 1000 mieszkańców przypada 800 aut, podczas gdy w Berlinie nieco ponad 200 – wyliczała.

Paneliści

Jarosław Broda
wiceprezes zarządu ds. zarządzania majątkiem i rozwoju, Grupa TAURON

Magdalena Jackowska-Rejman
partner zarządzający, Techbrainers

Ewa Łabno-Fałęcka
Head of Corporate Communication and External Affairs, Mercedes-Benz Polska

Sonia Wędrzychowicz-Horbatowska
liderka transformacji cyfrowej, innowatorka

Moderator

Grzegorz Nawacki
redaktor naczelny „Pulsu Biznesu”

Partner

pilotmaker

PARP
Grupa PFR

Elektro ScaleUp

pilotmaker

Fundusze Europejskie
Inteligentny Rozwój

Rzeczpospolita Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Sⁱ sztuczna inteligencja

www.sztucznainteligencja.org.pl

Niekomercyjny portal o sztucznej inteligencji,
uczeniu maszynowym i robotyce

**OŚRODEK
PRZETWARZANIA
INFORMACJI**
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

www.opi.org.pl

OPI PIB wydawca portalu SI, tworzy inteligentne systemy informatyczne
głównie dla nauki i szkolnictwa wyższego

PATRZYMY OBIEKTYWNI PISZEMY ODPOWIEDZIALNIE

gazetaprawna.pl/prenumerata

sklep.infor.pl

22 761 30 30, 801 626 666

bok@infor.pl

PANEL DYSKUSYJNY / DZIEŃ 3, PIĄTEK, 27 WRZEŚNIA

DLACZEGO PPK JEST KORZYSTNE RÓWNIEŻ DLA PRACODAWCY?

Prelegenci dyskutowali o opłacalności Pracowniczych Planów Kapitałowych, zastanawiając się, czy wdrożenie PPK może być zbieżnym interesem przedsiębiorców i pracowników oraz czy korzyści mogą przewyższyć koszty.

Celem panelu były też próby znalezienia sposobów wykorzystania PPK na potrzeby pracodawców jako instrumentu w budowaniu wizerunku firmy i szansy na jej rozwój. Wskazywano również podobieństwa i różnice z istniejącymi Pracowniczymi Programami Emerytalnymi.

– Część pracodawców nie widzi korzyści płynących z PPK. Liczymy, że praca spółki prowadzącej stronę mojePPK.pl oraz zajmującej się edukacją i informacją instytucji uczestniczących w Radzie Dialogu Społecznego to zmieni – powiedział Robert Zapotoczny. – Systemy dodatkowego oszczędzania obowiązują w większości krajów Zachodu, do których chcemy przecież równać pod względem wynagrodzeń i kultury pracy – dodał.

– **PPK otworzyło w Polsce dyskusję dotyczącą oszczędzania na przyszłość pracowników** – zaznaczył Robert Lisicki.

– Chcemy współuczestniczyć w zmianie podejścia obowiązującego na rynku pracy. To dla nas możliwość wyróżnienia się oferowanymi przez nas propozycjami spośród innych pracodawców – odpowiedziała Wiesława Czarnecka-Stańczak.

– Pomoc brokerów ubezpieczeniowych na każdym kroku przystępowania do PPK jest nieoceniona. Istotne są również szkolenia dla pracowników, którzy mają bardzo wiele pytań dotyczących tego zagadnienia, by nie musieli szukać tych informacji na własną rękę – radziła pracodawcom Karolina Parkitna.

Panelista

Robert Zapotoczny
prezes PFR Portal PPK

Wiesława Czarnecka-Stańczak
dyrektor ds. zarządzania personelem
Siemens Sp. z o.o.

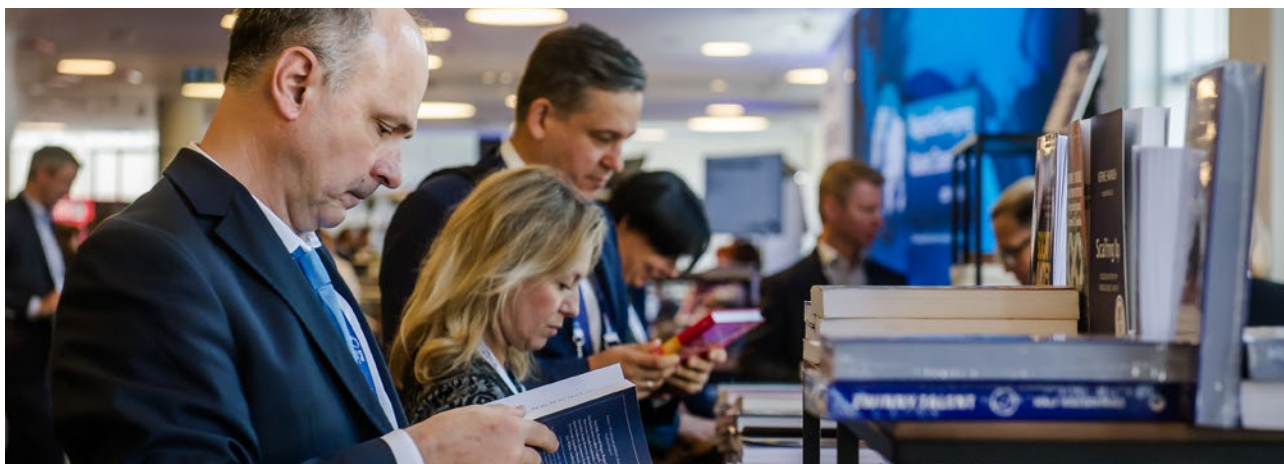
Karolina Parkitna
dyrektor Działu Organizacyjno-
-Administracyjnego CRIST S.A.

Moderator

Robert Lisicki
dyrektor Departamentu Pracy w Konfederacji
Lewiatan

Partner merytoryczny

 PFR Portal PPK

PANEL DYSKUSYJNY / DZIEŃ 3, PIĄTEK, 27 WRZEŚNIA

CO PO #METOO I #PAYMETOO? NA DRODZE DO RÓŻNORODNOŚCI

– Inicjatywa #metoo i #paymetoo przetacza się przez opinię publiczną dopiero od dwóch lat. Potrzeba trochę czasu na to, aby jej postulaty weszły w życie, ale jest duża różnica pomiędzy tym, gdzie kobiety chcą być, a rzeczywistością. Dużo się o tym mówi, ale mam wrażenie, że jest to rodzaj zasłony dymnej; gdy patrzymy na realne dane, to nic się nie zmieniło – powiedziała Henryka Bochniarz.

– Możemy się chwalić, że kobiety zarabiają tyle samo na podobnych posadach co mężczyźni, ale nadal mamy mały procent kobiet na wysokich, najlepiej opłacanych stanowiskach – zwrócił uwagę Sławomir S. Sikora, który podkreślił, że aby wyrównać tę proporcję, należy pracować nad narzędziami, które pomogą kobietom i zachęcą je do sięgania wyżej – m.in. poprzez mentoring.

– Musimy być odważne. My, kobiety, lubimy być ugodowe, ale czasami musimy powiedzieć „nie” – zaznaczyła Mai Chen.

W czasie dyskusji podkreślono, że chociaż powody ideologiczne dla wyrównania szans kobiet są ważne, to **w praktyce okazuje się, że firmy o zróżnicowanej strukturze zarządczej są bardziej efektywne**. I kiedy decyzja podejmowana jest przez różnorodne grona – większa jest szansa na to, że będzie ona właściwa.

Co więc należy robić, aby pomóc kobietom przebić szklany sufit i ułatwić rozwój zawodowy? Mówiąc językiem korzyści: **różnorodność się opłaca i nie należy traktować tego tylko jako interes kobiet**.

– To nie jest problem kobiet, ale problem naszego społeczeństwa – podsumowała Beata Stelmach, dodając, że świat musi się przekonać, że funkcjonując dalej na dotychczasowych zasadach, można tylko stracić.

Paneliści

Henryka Bochniarz
wiceprezydent BusinessEurope,
przewodnicząca Rady Głównej Konfederacji
Lewiatan

Mai Chen
prezesa Superdiversity Institute, dyrektorka
zarządu, Bank of New Zealand, Uniwersytet
w Auckland

Sławomir S. Sikora
prezes banku Citi Handlowy

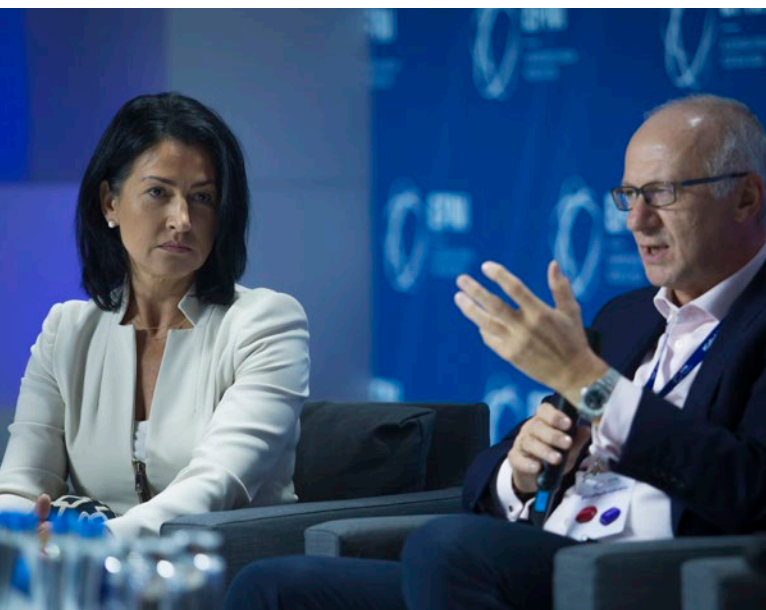
Beata Stelmach
prezes zarządu PZL-Świdnik / Leonardo
Helicopters

Moderatorka

Dorota Warakomska
dziennikarka, publicystka

Partner

citi handlowy

PANEL DYSKUSYJNY / DZIEŃ 3, PIĄTEK, 27 WRZEŚNIA

PO CO SIĘ UCZYĆ? ROZWÓJ UMIEJĘTNOŚCI MIĘKKICH JAKO CEL EDUKACJI W XXI WIEKU?

Kompetencje miękkie, takie jak komunikatywność, kreatywność, mobilność czy zdolność do adaptacji, zapewniają sukcesy pracownikom – takie są obserwacje pracodawców zrzeszonych w organizacji European Tech & Industry Employers. Polski system nauczania wciąż próbuje inkorporować te wartości. Według Barbary Nowackiej polskie uczelnie wyższe wkraczają na tereny opuszczone przez licea i szkoły podstawowe.

– Ministerialna podstawa programowa nie odpowiada potrzebom młodzieży zrośniętej z techniką smart – wtórowała Ewa Korulska. – Dlatego nie tylko realizujemy przedmiot „przedsiębiorczość”, ale również zapewniamy podstawowy trening psychologiczny. Z myślenia zadaniowego przedstawiamy uczniów na myślenie procesowe.

O cyfrowych wyzwaniach przyszłości mówił Paweł Poszytek, stwierdzając, że **nie znamy jeszcze 90% zawodów, które powstaną, ale wiadomo, że będą one wymagały wysokich umiejętności technicznych.**

Reinhold Weiss apelował natomiast, aby kształcenie zawodowe „postrzegać nowocześnie – jako rozwój osobowości ludzi wykonujących zajęcia techniczne”.

Panel prowadziła Joanna Bochniarz, podając na koniec dyskusji przykład udanej edukacji zdrowotnej w Finlandii, na którą kładzie się nacisk już od najmłodszych lat.

Paneliści

Uwe Combüchen

dyrektor generalny European Tech & Industry Employers (CEEMET)

Barbara Nowacka

kanclerz, Polsko-Japońska Akademia Technik Komputerowych

Paweł Poszytek

dyrektor generalny Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji (FRSE)

Ewa Korulska

dyrektor Społecznego Liceum Ogólnokształcącego Startowa 4K

Reinhold Weiss

były dyrektor Federalnego Instytutu Kształcenia Zawodowego (BIBB)

Moderatorka

Joanna Bochniarz

prezesa Centrum Innowacyjnej Edukacji

Partner merytoryczny

PANEL DYSKUSYJNY / DZIEŃ 3, PIĄTEK, 27 WRZEŚNIA CZY REWOLUCJA BIG DATA POMOŻE OCALIĆ ŚWIAT?

Ilość danych, jakimi dysponujemy, rośnie w przerażającym tempie. Wciąż otwarte pozostaje pytanie, czy umiejętnie potrafimy je analizować i z nich korzystać.

Tylko w Stanach Zjednoczonych brakuje 160 tysięcy analityków danych. Odczuwamy to dotkliwie także w Polsce, zwłaszcza w administracji publicznej – stwierdził Olaf Gajl, dodając, że – **zawsze łatwiej było zbierać dane niż je analizować, co nie zmienia faktu, że dziś spotykamy się z wyzwaniem na nieporównywalnie większą skalę.**

Najwięcej danych na nasz temat mają w tej chwili giganci technologiczni, tacy jak Google czy Facebook. Skandal związany z firmą Cambridge Analytica dobitnie pokazał, jaki potężny wpływ mają one na politykę.

– Takie zjawiska budzą oczywiście niepokój – powiedziała Dagmara Krześcińska. – **Powinniśmy korzystać z danych w sposób świadomy i odpowiedzialny. Musimy wymagać tego nie tylko od administracji publicznej, ale także od firm.**

Krzysztof Kuik przyznał, że do tej pory regulacje w tej dziedzinie były szczątkowe, a Unia Europejska nie miała wielu narzędzi, żeby interweniować. Doświadczenia ostatnich lat pokazują, że pozostawienie tego bez regulacji nie jest już możliwe.

– Ja jestem jednak pełen optymizmu – mówił Dominik Rozkrut. – Big Data daje nam ogromne możliwości, choć na razie najbardziej widoczne jest to w kontekście wielkich firm technologicznych. Nadchodzi jednak czas, kiedy korzystać z nich będą także instytucje państwowe i organizacje non-profit.

Paneliści

Olaf Gajl
dyrektor OPI-BIP

Dominik Rozkrut
prezes Głównego Urzędu Statystycznego

Krzysztof Kuik
szef zespołu ds. kontroli pomocy państwowej w telekomunikacji, mediach i internecie, Dyrekcja Generalna ds. Konkurencji, Komisja Europejska

Dagmara Krześcińska
prezes zarządu Koalicji na rzecz Polskich Innowacji

Moderator

Robert Siewiorek
redaktor naczelny portalu sztucznaInteligencja.org.pl

Partner merytoryczny

PANEL DYSKUSYJNY / DZIEŃ 3, PIĄTEK, 27 WRZEŚNIA

POPULIZM I ANTYPOPULIZM A DEMOKRACJA W EUROPIE. LEKCJE Z REGIONU EUROPY ŚRODKOWO-WSCHODNIEJ DLA EUROPY

Czy można wygrać z populizmem? Tak - mówił zdecydowanie Michal Šimečka. - W tym roku na Słowacji potwierdzono, że można odnieść sukces dzięki pozytywnej energii, autentyczności i wyraźnemu programowi proeuropejskiemu. Można wygrać, nie budząc strachu, nienawiści i nie odwołując się do populistycznych haseł - podkreślił słowacki eurodeputowany.

Jan Zielonka zauważył natomiast, że populizm stał się w kręgach liberalnych ulubionym tematem. - Nikt nie demaskuje iluzji i niebezpieczeństw populizmu lepiej niż liberalni publicyści - mówił. Zdaniem prelegenta **liberałowie pozostają jednak lepsi we wskazywaniu cudzych wad niż w autorefleksji. Więcej czasu poświęcają wyjaśnianiu wzrostu popularności populizmu niż wyjaśnianiu upadku liberalizmu.**

Czy mogą być jakieś dobre strony populizmu? - **Populizm wyprowadził demokrację z letargu** - mówiła Katarzyna Zbytńska. - **Jeśli doświadczamy tylko tymczasowego zjawiska, populistycznego momentu, a nie populistycznej ery, to trzeba przyznać, że ma to swoje dobre strony.** Wyrosły nowe partie i jak zobaczyliśmy w majowych wyborach do PE, nie tylko skrajnie prawicowe i prawicowo populistyczne, ale też zielone. Wiatr w żagle złapała również frakcja liberalna i socjaldemokraci. Sukcesy zielonych i młodzieżowe strajki klimatyczne dowodzą zmian zachodzących w społeczeństwie - dodała.

Paneliści

Michal Šimečka

wiceprzewodniczący partii Postępowa Słowacja, poseł do Parlamentu Europejskiego IX kadencji

Karolina Zbytńska

redaktor naczelna EURACTIV.pl

Jan Zielonka

politolog, profesor Uniwersytetu w Oksfordzie

Moderator

Tomasz Sawczuk

publicysta, członek redakcji „Kultury Liberalnej”

Partner merytoryczny

PUŁAPKA TECHNOLOGICZNA. KAPITAŁ, PRACA I WŁADZA W ERZE AUTOMATYZACJI

Carl Frey jest autorem głośnej pracy „The Future of Employment: How Susceptible Are Jobs to Computerisation?” („Przyszłość zatrudnienia: Jak podatny na komputeryzację jest rynek pracy?”), w której stawia tezę, że **47% posad w Stanach Zjednoczonych jest zagrożonych przez automatyzację.**

W swojej prezentacji ekonomista przestrzegał przed niedocenianiem nienaturalnego wpływu rozwoju technologicznego na nastroje społeczne oraz polityczne.

Przemówienie wprowadzające wygłosił Andrzej Kubisiak, podejmując temat automatyzacji oraz jej wpływu na rynek pracy. Powiedział: Będziemy rozmawiać o przyszłości – nie tylko o tym, co będzie jutro, ale również pojutrze, o tym, jak technologie będą zmieniać naszą rzeczywistość.

Carl Frey zaznaczył, że **warto szukać podobieństw między obecnym okresem gwałtownego rozwoju technologicznego a podobnymi wydarzeniami, które już miały miejsce w historii ludzkości**, jak choćby rewolucja przemysłowa. Jednym z najbardziej znaczących jest niechęć społeczna w stosunku do nowych technologii. W kontekście historycznym ta niechęć jest normą, a nie wyjątkiem.

Jeszcze dwieście pięćdziesiąt lat temu ludzie biedniejsi mogli tylko zazdrościć bogaczom, u których zatrudnieni byli jako służba. W dzisiejszych czasach większość ich zadań w przeciętnym domu została zelektryfikowana w postaci pralek, zmywarek, lodówek i odkurzaczy. Ponadto zdobywanie środków niezbędnych do ich zakupu stało się łatwiejsze i bezpieczniejsze – powiedział.

Carl Frey

szeft programu technologii i zatrudnienia na Uniwersytecie Oksfordzkim

Prowadzący

Andrzej Kubisiak

ekspert ds. rynku pracy, Polski Instytut Ekonomiczny

SESJA WYSTĄPIEŃ SPECJALNYCH / DZIEŃ 3, PIĄTEK, 27 WRZEŚNIA

MASTERING THE POWER OF CHALLENGING THE STATUS QUO

Mai Chen rozpoczęła swoje wystąpienie od dygresji na temat laureatów Nagrody Nobla, trudności, na jakie większość z nich napotykała w swoim życiu, i tego, co ich wyróżniało na tle innych. Według niej była to umiejętność podważania status quo. Ludzie są do niego przyzwyczajeni i dlatego **kwestionowanie utartych dróg to krytyczna zdolność, którą powinniśmy osiągnąć w XXI wieku**. Zdaniem prelegentki nie będziemy mogli dostosować się do zmieniającej się rzeczywistości, jeżeli nie będziemy umieli odwrócić naszego myślenia do góry nogami.

Chen mówiła też o innych ważnych aspektach podważania status quo: o wybraniu odpowiedniego momentu, w którym warto dokonać zmiany, konieczności współpracy z innymi, podobnie myślącymi osobami, oraz znalezieniu interesariuszy, którzy mogą wesprzeć naszą ideę. Samodzielnie trudno będzie wprowadzać jakąkolwiek zmianę, ale wystarczy tylko jedna osoba, którą uda nam się przekonać – mówiła Mai Chen. Zwracała też uwagę na potrzebę inspirowania ludzi swoją wizją zmiany i odwoływania się do ich wyższych wartości. Przypomniała, że nie wystarczy teoretyzować, trzeba wcielać pomysły w życie. W tym kontekście radziła otaczać się ludźmi, którzy faktycznie pomogą w ich realizacji, a nie będą tylko mówić lub nieustannie krytykować.

Jeśli nie zmienimy status quo, to nie przeżyjemy. Jeśli nie sprawimy, żeby świat był lepszym miejscem, to nie zostawimy niczego, kiedy umrzemy. Świat może zmienić pojedyncza osoba – tyle tylko potrzeba – powiedziała Mai Chen na zakończenie wystąpienia.

Mai Chen

prezesa Superdiversity Institute, dyrektorka zarządu, Bank of New Zealand, Uniwersytet w Auckland

Prowadząca

Katarzyna Młynek

dyrektor programowa w THINKTANK

SESJA WYSTĄPIEŃ SPECJALNYCH / DZIEŃ 3, PIĄTEK, 27 WRZEŚNIA DEMOKRACJA W SPOŁECZEŃSTWIE CYFROWYM

Erika Widegren zaprezentowała wyniki raportu przygotowanego przez thinktank Re-Imagine Europa wspólnie z hiszpańskim socjologiem, profesorem Manuelem Castellssem. Dokument poświęcony jest demokracji w społeczeństwie cyfrowym („Democracy in a Digital Society”).

– **Zauważamy rozpad obecnych rozwiązań politycznych** – zdiagnozowała problem na wstępie prezentacji. Zaznaczyła jednak, że **rozwój technologii cyfrowej pozwala na szybkie zastępowanie ich nowymi sposobami politycznego zaangażowania, tworzenia się idei oraz ruchów społecznych.**

Rewolucja cyfrowa jest w naszym odczuciu trzecią wielką rewolucją w komunikacji. Pierwszą było pisanie, którego ujarzmienie zajęło nam dwa i pół tysiąca lat. Kolejną druk, który kompletnie zmienił metody organizacji społeczeństw – zaznaczyła prelegentka.

Erika Widegren zwracała uwagę na wpływ technologii cyfrowych na funkcjonowanie ludzkiego umysłu oraz jego udowodnioną skłonnością do bycia kształtowanym przez opowieści, historie i narracje.

Gdy każdy odbiorca kształtuje swoją opinię w ułamkach sekund, musimy zmienić sposób, w jaki funkcjonuje demokracja, w jaki podejmujemy decyzje i jak szukamy konsensusu – podsumowała.

Erika Widegren
CEO Re-ImagineEuropa

Prowadząca _____

Anna Biernacka-Rygiel
menadżer ds. kluczowych relacji,
Konfederacja Lewiatan

WYSTĄPIENIA GOŚCI SPECJALNYCH I GOSPODARZY / DZIEŃ 3, PIĄTEK, 27 WRZEŚNIA CEREMONIA ZAMKNIĘCIA EFNI 2019

– **Wspólny rynek już nie wystarczy do zwiększenia konkurencyjności europejskiej gospodarki. Słabością UE jest rozproszenie kapitału, zasobów ludzkich i wiedzy** – przekonywała w czasie ceremonii zamknięcia EFNI 2019 Elżbieta Bieńkowska. – To nie jest tak, że w Europie nie ma innowacji, nowych technologii czy wykształconych ludzi. To wszystko jest. Nie potrafimy jednak skoordynować działań w tych obszarach. Przegrywamy z Chinami. **Tymczasem skuteczna Europa to taka, która się nie rozprasza**, nie rozmięka na drobne. Konkurencyjność kontynentu zależy od wspólnego rynku, ale również od odpowiedniego wyboru priorytetów i polityki klimatycznej – mówiła prelegentka.

Zdaniem komisarz Bieńkowskiej zmiany technologiczne postępują tak szybko, że nie jesteśmy w stanie dostosowywać przepisów do każdej pojawiającej się nowości. Ogromnego znaczenia nabiera koncentracja wysiłków na kilku tematach, np. produkcji baterii. Europejskie firmy oczekują z jednej strony dobrej polityki przemysłowej w poszczególnych państwach, z drugiej zaś uzgadniania różnych pakietów między unijnymi krajami.

- Unia Europejska powinna też dbać o sprawy socjalne, bo tego domagają się społeczeństwa. Zawsze też **powinniśmy pamiętać o tym, że chcemy być Europą wartości. Nie chcemy być Chinami Europy** – dodała.

Helmut K. Anheier podkreślał natomiast, że w obecnych czasach niełatwo pogodzić demokrację, globalizację i suwerenność. – Musimy chronić rynki przed globalizacją, ale i nauczyć się nią zarządzać. Sukces odniosą te kraje, które potrafią lepiej przygotować społeczeństwa na nowe wyzwania – powiedział.

Wystąpienia gości specjalnych

Helmut K. Anheier
profesor socjologii, Hertie School of Governance

Elżbieta Bieńkowska
europejska komisarz ds. rynku wewnętrznego, przemysłu, przedsiębiorczości i MŚP

Wystąpienia gospodarzy

Maciej Witucki
prezydent Konfederacji Lewiatan

Markus Beyrer
dyrektor generalny BusinessEurope

Jerzy Buzek
były premier Polski

Henryka Bochniarz
wiceprezydent BusinessEurope, przewodnicząca Rady Głównej Konfederacji Lewiatan

Jacek Karnowski
prezydent Sopotu

Mieczysław Struk
marszałek województwa pomorskiego

Prowadząca

Dorota Warakomska
dziennikarka, publicystka

LOSING CEREMONY
SPEECHES BY EFNI SPECIAL GUESTS

EFNI

EUROPEJSKIE FORUM
NOWYCH IDEI

DEKLARACJA SOPOCKA 2019 THE SOPOT DECLARATION 2019

1. Unia Europejska to druga gospodarka świata. O war-
ści świadczy jednak to, że w Unii zachowujemy pokój, szacunek
człowieka, podnosimy standardy życia i pracy, rozwijamy
perspektywę zatrudnienia.

1. The European Union is the second economy in the world.
of the European project stems from the fact that with
we respect the principles of democracy and human rights,
working standards, we develop the economy and create
employment.

DEKLARACJA SOPOCKA 2019

1. Unia Europejska to druga gospodarka świata. O wartości europejskiego projektu świadczy jednak to, że w Unii zachowujemy pokój, szanujemy zasady demokracji i prawa człowieka, podnosimy standardy życia i pracy, rozwijamy gospodarkę, tworzymy lepsze perspektywy zatrudnienia.
2. Kluczowe jest dziś zachowanie wspólnoty celów i wartości europejskich oraz przekonanie reszty świata do podążania podobną ścieżką. Globalizacja i zmiana układu sił są dziś wyzwaniem w utrzymaniu światowej pozycji Europy. Dlatego musimy ją wzmocnić i przeciwstawić się fali nacjonalizmu, protekcjonizmu i partykularyzmowi.
3. Nie mamy już czasu do stracenia, żeby skutecznie chronić Ziemię – jej zasoby, klimat i środowisko. Musimy intensywnie pracować nad osiągnięciem neutralności klimatycznej i bezpieczeństwa energetycznego najpóźniej do połowy XXI w. Jednak zadanie wykorzystywania energii odnawialnej i przejścia do gospodarki o obiegu zamkniętym powinno być inwestycją w globalną konkurencyjność, a nie ciężarem. Dlatego musimy zapewnić sprawiedliwą transformację oraz powstrzymać eksport zanieczyszczeń i produkcji na inne kontynenty.
4. Wyniki majowych wyborów do PE pokazują, że populizm w Europie nie musi triumfować. Od nowego Parlamentu, Komisji i Rady oczekujemy:
  - dalekosiężnych celów i odważnych rozwiązań, uwzględniających także dalsze rozszerzanie Unii,
  - prowadzenia otwartego, merytorycznego dialogu ze wszystkimi interesariuszami,
  - rozwoju jednolitego rynku, konkurencyjności i atrakcyjności inwestycyjnej Europy,
  - budżetu Unii adekwatnego do rosnących wyzwań, wspierającego Europę zrównoważoną i włączającą,
  - efektywniejszego wsparcia innowacji, badań i rozwoju, zapewnienia cyberbezpieczeństwa, budowy gospodarki cyfrowej, sztucznej inteligencji i sieci 5G.
5. Potrzebujemy większej równości i różnorodności w polityce i biznesie. Wielość doświadczeń i punktów widzenia sprzyja kreowaniu rozwiązań niestandardowych i innowacyjnych. Należy wrócić do propozycji wprowadzenia kwot dla niedoreprezentowanej płci w instytucjach publicznych i we władzach firm.
6. Europa przeżywa kryzys demograficzny i przegrywa globalną walkę o talenty. Odpowiedzią musi być mądra i sprawiedliwa polityka imigracyjna, która da szansę wykorzystania potencjału ludzi, zapewniając bezpieczeństwo naszych granic. W przyciąganiu talentów i budowaniu efektywnych rynków pracy potrzebna jest większa decentralizacja oraz współpraca biznesu z władzami samorządowymi, regionalnymi i lokalnymi.
7. Biznes jest świadom wyzwań, biznes może i chce dostarczać skuteczne rozwiązania europejskich i globalnych problemów. Biznes musi jednak przededefiniować:
  - sposób funkcjonowania firm i kryteria podejmowania decyzji,
  - model gospodarki kapitalistycznej.Przestańmy gonić wyłącznie za krótkotrwałym zyskiem, a zacznijmy pracować dla długookresowego rozwoju. Firmy muszą działać nie tylko na rzecz swoich akcjonariuszy, ale i całych społeczeństw.

Sopot, 27.09.2019 r.

**Zamiast pytać, co będzie jutro,
weźmy przyszłość w swoje ręce!**

SPOTKANIA ZAMKNIĘTE DLA PARTNERÓW EFNI

W trakcie EFNI 2019 odbyło się ponad 20 spotkań zamkniętych, w których udział, jako **goście specjalni**, wzięli m.in.:

Markus J. Beyrer

Elżbieta Bieńkowska

Paweł Borys

Jerzy Buzek

Danuta Hübner

Małgorzata Kidawa-Błońska

Jonathan Knott

Katarzyna Lubnauer

Arnaud Mares

Marek Niedużak

Barbara Nowacka

Petro Poroszenko

Konrad Szymański

chillizet
JEST DOBRZE

#BiznesPrzezSito

sobota | niedziela | 15:00-18:00

ZAWODY KONNE W SKOKACH PRZEZ PRZESZKODY / PORANNE BIEGANIE

PRZESTRZEŃ PARTNERÓW EFNI

ROZMOWY NOCNYCH MARKÓW

PIENIĄDZE, SEKS I WŁADZA – O TYM, CO NAPĘDZA OSOBY PO 50? Rozmowa Michała Boniego i Elżbiety Wojtczak

W PODWÓJNYM UŚCISKU. ROZMOWY O DEPRESJI I ZDROWIU PSYCHICZNYM. Dyskusja z udziałem Jacka Masłowskiego i Katarzyny Miller. Prowadzenie: Grażyna Torbicka

O PRZYSZŁOŚCI ŚWIATA. Rozmawiają Maciej Witucki, Andrzej Lubowski, Mai Chen i Andrzej K. Koźmiński

KOBIETY O POLITYCE NA TRZYTYGODNIE PRZED WYBORAMI. Spotkanie z udziałem Katarzyny Lubnauer, Małgorzaty Kidawy-Błońskiej i Barbary Nowackiej. Prowadzenie: Dorota Warakomska

THE POWER OF FOOLS. Rozmawiają Marek Kamiński i Kuba Sito

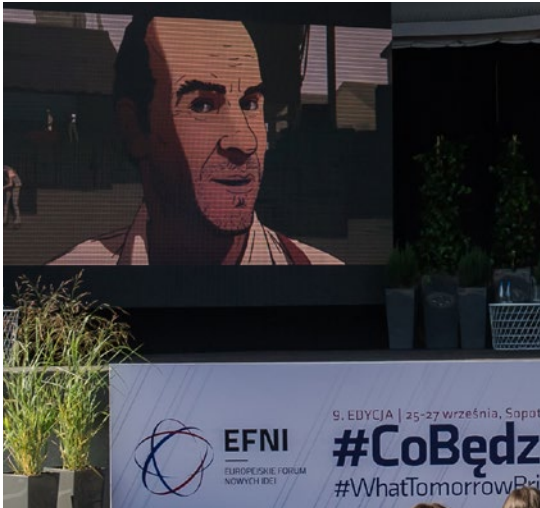

JAZZ, JAZZMAN, JAZZOWY – O MUZYCE I ŻYCIU MUZYKA. Spotkanie z Mikołajem Trzaską. Prowadzenie: Dagmara Kowalska

ZATOKI DIALOGU

SZANSE I ZAGROŻENIA ZWIĄZANE Z ROZWOJEM SZTUCZNEJ INTELIGENCJI. Spotkanie z Markiem Kamińskim. Prowadzenie: Kuba Sito

JESZCZE DZIEŃ ŻYCIA. Spotkanie z twórcami filmu o Ryszardzie Kapuścińskim

KOBIETY O POLITYCE NA TRZYTYGODNIE PRZED WYBORAMI. Spotkanie z udziałem Barbary Nowackiej, Małgorzaty Kidawy-Błońskiej i Katarzyny Lubnauer. Prowadzenie: Dorota Warakomska

SPOTKANIA Z PANELISTAMI I AUTORAMI KSIĄŻEK

BREIVIK, CHRISTCHURCH, EL PASO - TERRORYZM „BIAŁYCH” PRZECIWKO WSZYSTKIM? Rozmowa z autorem książki i ekspertem ds. terroryzmu, Kacprem Rękwakiem. Prowadzenie: Agata Kasprolewicz

W PODWÓJNYM UŚCISKU. Spotkanie z udziałem psycholożki, Katarzyny Miller. Moderacja: Jadwiga Winiarska

ZWINNYTALENT. Rozmawiają: Ralf Knegtman, autor książki „Zwinny talent”, i Andrzej Bobiński, dyrektor zarządzający w Polityce Insight

PSYCHOLOGIA ZACHOWAŃ KONSUMENCKICH. Rozmowa prof. Dominiki Maison i Katarzyny Młynek

ROZMOWA O ODPOWIEDZIALNOŚCI W GENETYCE z udziałem Krystiana Jażdżewskiego i Pawła Oksanowicza

POKOLENIE '89. MŁODZI O POLSKIEJ TRANSFORMACJI. Spotkanie z autorem książki, Jakubem Sawulskim. Prowadzenie: Bartłomiej Goduśławski

SPOTKANIA Z PANELISTAMI I AUTORAMI KSIĄŻEK

ŚWIAT PRZYSZŁOŚCI. Rozmawiają Grzegorz Lindenberg i Zbigniew Gajewski

STRATEGIA DLA POLSKI CZWIERĆ WIEKU PÓŹNIEJ. Spotkanie z udziałem prof. Grzegorza W. Kołodki. Prowadzenie: Sebastian Stodolak

PUŁAPKA TECHNOLOGICZNA. Rozmowa z Carlem Freyem. Prowadzenie: Andrzej Rudka

WZBIERAJĄCA FALA. EUROPA WOBEC EKSPLOZJI DEMOGRAFICZNEJ W AFRYCE. Dyskusja Grzegorza Lindenberga i Katarzyny Nocuń

KONTREWOLUCJA. LIBERALNA EUROPA W ODWROCIE. Rozmowa z udziałem prof. Jana Zielonki i Anny Radwan, prezes Instytutu in.europa

NOWY AUTORYTARYZM: TRUMP, POPULIZM I TYRANIA EKSPERTÓW. Dyskusja z prof. Salvatorem Babonesem, prowadzona przez Małgorzatę Bonikowską, prezes THINKTANK i Centrum Stosunków Międzynarodowych

POKAZY FILMÓW

JESZCZE DZIEŃ ŻYCIA

POKOLENIE PIENIĄDZA

ANTROPOCEN.
EPOKA CZŁOWIEKA

DEMOKRACJA,
INSTRUKCJA OBSŁUGI

BELLINGCAT. PRAWDA
W CZASACH
POSTPRAWDY

NOWY, LEPSZY
CZŁOWIEK

Partner

Millennium
DOCS
AGAINST
GRAVITY

WYDARZENIE TOWARZYSZĄCE EFNI 2019

26 WRZEŚNIA 2019

3 X U. O TRZECIEJ MISJI UCZELNI I KOMPETENCJACH PRZYSZŁOŚCI W SOPOCIE

Uczelnia powinna przede wszystkim uczyć tego, jak się uczyć i rozbudzać potrzebę ciągłego rozwoju. Niezależnie od oczekiwań rynku pracy czy pracodawców, to właśnie umiejętność i chęć zdobywania nowej wiedzy i uczenia się nowych rzeczy zapewnia największy sukces absolwentom, a w czasie intensywnych przemian w drodze do gospodarki 4.0 zdolność ta jeszcze zyskuje na znaczeniu. Uczelnia powinna być centrum wiedzy, integrować różne podmioty w środowisku, w którym funkcjonuje (firmy, organizacje pozarządowe, jednostki edukacyjne), a także działać na rzecz społeczności lokalnej. Jej rola nie ogranicza się do kształcenia studentów i wypuszczania na rynek pracy absolwentów czy wspierania naukowców w ich pracy naukowej. Może mieć zadania znacznie szersze, skierowane także do niestandardowych odbiorców szkolnictwa wyższego, czyli dzieci, osób dorosłych pracujących i osób starszych. To właśnie trzecia misja uczelni, która koncentruje się na tych grupach, może w największym stopniu oddziaływać na zwiększanie odsetka osób uczących się przez całe życie, który – szczególnie w Polsce – ciągle pozostaje na zbyt niskim, niesatysfakcjonującym poziomie, co nie pozostaje bez znaczenia dla zdolności adaptacji do nowych warunków, poziomu innowacyjności czy kreatywności. Wiedza jest czymś, co kształtuje cywilizację, a kompetencje miękkie, o których tak często się teraz mówi w kontekście wyzwań przyszłości, służą skutecznemu wykorzystaniu tej wiedzy. To główne konkluzje z konferencji „Rola uczelni wyższych w kształtowaniu kompetencji przyszłości”, która odbyła się 26 września 2019 r. w Sopocie.

Dzięki wsparciu Europejskiego Funduszu Społecznego od kilku lat uczelnie wyższe wzmacniają swoje działania w zakresie trzeciej misji. Niektóre z nich rozszerzają swoją ofertę, inne po raz pierwszy decydują się na programy skierowane przede wszystkim do dzieci i osób starszych. Z pewnością warto wspierać ten obszar działania uczelni także w następnej perspektywie finansowej w latach 2021–2027 ze środków EFS +.

Konferencja odbyła się pod patronatem honorowym Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju. Była częścią kampanii społecznej „Dni uczenia się dorosłych 2019” oraz wydarzeniem towarzyszącym IX edycji Europejskiego Forum Nowych Idei. Udział w niej wzięli przedstawiciele publicznych i niepublicznych uczelni wyższych, przedsiębiorcy, reprezentanci firm szkoleniowych i podmiotów edukacyjnych, a także administracji: Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju oraz Narodowego Centrum Badań i Rozwoju.

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

ORGANIZATOR: _____

WSPÓŁORGANIZATORZY: _____

PARTNERZY HONOROWI: _____

PARTNER STRATEGICZNY: _____

PARTNERZY GŁÓWNI: _____

SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

ZWIĄZEK PRACODAWCÓW MOTORYZACJI I ARTYKUŁÓW PRZEMYSŁOWYCH

PARTNERZY WSPIERAJĄCY: _____

STRATEGICZNI PARTNERZY MEDIALNI: _____

PARTNERZY MEDIALNI: _____

PARTNERZY MERYTORYCZNI: _____

PARTNER TECHNOLOGICZNY _____

PARTNER LOGISTYCZNY _____

PRODUCENT WYKONAWCZY _____

EFNI

EUROPEJSKIE FORUM NOWYCH IDEI

Kolejna, X edycja EFNI: 30.09 - 2.10.2020 r.